

# జమీనారెవీన్

సంపుటి — 23  
సంచిక — 18  
★  
20-4-51  
శుక్రవారం

మేనేజరు ఎడిటరు: నెల్లూరు వెంకటాచార్యులు.

నెల్లూరు

సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

## ‘ప్రజాపార్టీ’నిర్మాణంతో ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ఏకవర్గ పక్షమైంది

ఆంధ్రరాజకీయాలలో ఘోషింపని విన్నూర ఘట్టం ప్రారంభమయింది ఆచార్య రంగా, ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంగారు అనుచరసమేతిగా కాంగ్రెసునుండి వైదొలగి, ప్రజాపార్టీ పేరుతో కొత్త రాజకీయపక్షం ప్రారంభించడంతో. కొత్తఘట్టం ప్రారంభించాడమేకాక రాజకీయాల ఘోరిలోనే బ్రహ్మాండమైన మార్పురావడానికి ప్రారంభమైనదనే చెప్పకపోవాలి.

ఆంధ్రరాజకీయాలను సూక్ష్మదృష్టితో పరిశీలిస్తున్నవారికి రంగాగారు గెలిచినా, ఓడినా

యీ అధ్యాయం ఏనాడైనా ప్రారంభంకావలదని ఊహామతంగా తెలిసిన విషయమేనయినా, యింత త్వరలోనే సంభవించవలదని ఎవరూ అనుకోలేదు.

అయితే యీనాడు మంచికైనా, చెడ్డకైనా ఆంధ్రరాజకీయాలలో ముఖ్యపాత్రనిర్వహించగల ప్రజాపార్టీ (మిగతా రాజకీయపార్టీలన్నిటికంటే) ఆసే సంగతి ముస్సవ్వం, నిర్వివాదం.

“ప్రజాపార్టీ” నిర్మాణంతో ఆంధ్రదేశంలో కాంగ్రెసు ఏకపక్ష సంస్థ అయిపోయింది. సంచలనరీతి, కళాగార్లు ఎన్ని ప్రతిపక్షమేసినా చివరకు వారివర్గం వెల్లెనంలో వుండే వారు మినహాయిస్తే యింకా ఎందరు వుండగలరేనని ప్రశ్నార్థకమైంది. మంత్రివర్గయులుగా సంచలనరీతిగారి ఎన్నికలలో చలమడి ఆయన 87 గురులోకూడా కొందరు తటస్థమైతే నవలంభించగల అవకాశాలు. వున్నాయి. అంటే నేటి రాష్ట్ర కాంగ్రెసుతో సహాకారం జరుపుకు

### తెన్నేటి రాజీనామా



మద్రాసు శాసనసభ్యులైన తెన్నేటి రాజీనామా విశాఖ పట్టణం మునిసిపల్ ఛేంబర్ మేన్ పదవికి స్థితెన్నేటి విశ్వనాథంగారు రాజీనామాయించి ‘ప్రజాపార్టీ’లో చేరారు. పార్టీకొరకు యింతత్యాగంకేసిన వ్యక్తులలో యీయనే ప్రథముడౌతాడు.

లలో యిటు తాయాకాసంఘాల్లోనో, అటు జిల్లాసంఘాల్లోనో మంత్రివర్గయుల పెత్తనము వుంటుందని. అందుచేతనే మిగతా జిల్లాలసభ్యులు రాజీనామా నీయదానికే నిర్ణయించుకున్నారు. విభిన్న పరిస్థితిలో విభిన్న విధానం అవలంబించకల్సిన అవసరమున్నదికదా! పిడుగుకు, రియ్యానికీ ఒకేమంత్రమా? అంటే గాక రంగా, ప్రకాశంగారు ఎన్నికయిన 24 గంటలలో కాంగ్రెసునుండి వైదొలగుటకు నిశ్చయించడం తప్పని వారి వ్యక్తిగతభావనకూడా. అందుకే పశ్చిమగోదావరి జిల్లా వాయుకుల ప్రశ్నకవిధానము అవలంబించారు-వారి సానుభూతి, ఆంతర్యము ప్రజాపార్టీ వాయకుల వైపునకేవున్నా.

అసలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నికయిన తర్వాత రంగా, ప్రకాశంగారు వారి అనుచర వర్గంతో కాశీకర్తరావుగారింట్లో సమాజేత మయినపుడు తర్వాత ఏమిచేయాలనే

### ‘ప్రజాపార్టీ’ స్థాపనకు తెల్పుబడ్డ కారణాలు

★ ★ ★

- అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యవర్గం మంత్రివర్గంపట్ల పక్షపాతంకావించి, 26 స్థానాలకు ఎన్నికలు జరగకుండా నిర్బంధించివుండినా, ఏప్రిల్ 11 న రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష కార్యవర్గం ఎన్నికలు జరగాలని పట్టుబట్టినందువల్ల.
- ఈ సందర్భంలో ఆ. భా. కాం. ప్రతినిధి పాటిల్ సిఫార్సును, కార్యవర్గ సభ్యుడు రంగాగారి అధిక్షేపణను కార్యవర్గం నిర్లక్ష్యంచేసినందువల్ల.
- మంత్రివర్గపక్షంవారు ప్రభుత్వాధికారమును, కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ ఆజ్ఞలను స్వప్రయోజన సిద్ధితై ప్రయోగించుకొని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నుకూడా వారు పాదాక్రాంతం చేసుకొన్నందువల్ల.
- మంత్రివర్గంవారి దుశ్చర్యలనుండి ప్రజలను కాపాడడానికి అవకాశంలేనందువల్ల. లోగడ మంత్రివర్గంవైగావించిన ఫిర్యాదులపట్ల కార్యవర్గంవారు చలంబించిన విధానంవల్ల, యీ రాష్ట్రప్రజలకు కాంగ్రెస్ వై విశ్వాసంపోయినందువల్ల.
- కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలనుగాని, శాసనసభా కాంగ్రెసు పక్షాన్నిగాని విమర్శించగూడదని కాంగ్రెసు కార్యవర్గం నియంత్రితా చిహ్నమైన ఒక నిషేధాజ్ఞ చేయుటవల్ల.
- కాంగ్రెస్ లోనే అంతర్భాగంగావుండి ప్రతిఘటించుట సాధ్య పడదు కాబట్టి ‘ప్రజాపార్టీ’ ని స్థాపిస్తున్నామని ప్రకటించారు.

## పూర్తిగా రాష్ట్రకాంగ్రెస్ చేతిలోవున్న పశ్చిమ కృష్ణ సభ్యులెవ్వరూ రాజీనామా ఇవ్వలేదు

నీర్ధం కారన్నమాట. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నికలో సంచలనరీతిగారికి ఓటు చేయడంవారా కాంగ్రెసునే ఏకపక్ష సంస్థగా చేస్తున్నామని వారు అనుకోకపోవడమే దీనికి కారణం. మంత్రివర్గయులను బలపర్చడం ద్వారా పద్వ్యభిలాషలను పొందడమేకాక ముమ్మందు పడవులు పంపకాలులో కంటలను పొందవచ్చునుకూడా అనుకున్నారు.

రంగాగారిని బలపర్చిన వారిలోకూడా భవిష్యత్తునుగూర్చి ఆలోచించని వారు వున్నారు.

నిఖార్సయిన మంత్రివర్గయులకు ప్రజాపార్టీ నిర్మాణంతో తలకడుక్కున్నట్లు అయింది; మనకెదురు ఎవరూలేదని సంతోషించారు. నిఖార్సయిన రంగా ప్రకాశం వర్గయులకు కాంగ్రెసులోనేవుండి మంత్రివర్గయులతో నిత్యమా ఘర్షణపడేకంటే యితే మేలనిపించింది. పోటీ వైచెప్పినట్లు రెండువర్గాలను బలమంతూ వచ్చిన మధ్యస్థులకు పచ్చి కలకాయ గొంతున పడ్డట్లు అయింది. వీరందరూ కాంగ్రెసులోనేవుండి తమ తమజీవనశృద్ధి కనుమకొనెందుకు ప్రయత్నించేట్లు కనపడుతుంది.

ఈవిధంగాజరిగితే రాష్ట్రకాంగ్రెసుసభ్యులు

మూడు 110-120 వరకు వుండగలరు.

వీరిలో పశ్చిమ కృష్ణజిల్లా సభ్యులుకూడా వున్నారు. వీరందరూ ప్రకాశంగారి అనుచర వర్గంలోవారేఅయినా కాంగ్రెసునుండివైదొలగుటకు యిష్టపడలేదు. కారణం, పశ్చిమ కృష్ణ జిల్లాలో మంత్రివర్గయుల ప్రాబల్యమేలేదు. గ్రామ పంచాయితీలు, తాయాకా కమిటీలలో సహా పశ్చిమకృష్ణజిల్లా పూర్వపు రాష్ట్ర కాంగ్రెసువర్గం వెల్లెనంలోనేవుంది. మిగతా జిల్లాలన్నిటికీ భిన్నమయిన పరిస్థితియింది. మిగతాజిల్లా

విషయంపై మామూలకాల అభిప్రాయాలు ప్రకటించబడ్డాయి. మొదటిది కాంగ్రెసులోనే వుంటా బలం వృద్ధిచేసుకొని, సమయం వచ్చినప్పుడు మంత్రివర్గయులపై చెల్లుకొనుదం; రెండవది కొద్దులకుపోయి తగాదాలాడుకోవడం; మూడవది కాంగ్రెసునుండి వైదొలగడం. కొత్తపార్టీని నిర్మించుకోవడం. చివరకు కొత్త పార్టీ నిర్మాణానికి నిర్ణయించుకోవడం జరిగిన సంగతి “జమీనారెవీన్” పాఠకులకు తెలిసినకే.

—కొరవ 16 వ కేటిలో

### మేనేజరు కావలెను

పూటూరు శ్రీ వీరాంజనేయ మైకామైదులో మేనేజరుంటు చేయుటకు ఆ నిమయములు తెలిసిన సభ్యులెవ్వరూ మేనేజరు కావలెను. తీరము నెలకు రు 50/- మొదలు 250/- లు వరకు సభ్యుగనుబట్టి యివ్వబడును. కావలసినవారు 30-4-1951 తేదిలోపల క్రింది అధికారులకు అప్లికేషను పంపుకొనవలెను. వివరములకు ప్రాప్రయింతుకుతో మాట్లాడవలెను.

పట్నం మిర్రాస్వామి బ్రదర్సు అండ్ సన్సు,  
చిన్నబెలూరు - నెల్లూరు.



చిన్నకథ \*\*\*

# బేరా, ప్రిన్సిపాల్ !



అనుకరణ మార్పుతో  
శ్రీ ముంగమూరు యస్.  
నరసింహారావు, బి. ఏ. డి, యల్.

వాళ్లు అద్దవ్వడంలేదు. తామెచ్చినవాండ్లే పెండ్లాలుగా వాళ్లకు లభిస్తారు. అభాగ్యులూ వున్నారు. ఈ పెంట ఎల్లా తప్పక అని తేసిందివా, తుదకు ఆపెంటే, తప్పనిసరిగా కంపానికి గలచకపోతుంది. గ్రహచారంకొద్దీ, రండ్లో పెట్టుకు చేర్చబడ్డవాడైతేనే.

తలలో రవ్వంతమెదడున్నవాడు ఎవ్వడు కూడా, కారడవంటి నిర్భాగ్యుని, వివాహము చేసుకోడు. మఱి, వా క విడ దాపురించి దంటే, వాకర్మంకాలబట్టే! అయితేండ్లయింది. ఇంకంతకాలం అభూరించాలిందో!

అప్పుట్లో, సీనియర్ బి. ఏ. క్లాసులో ఉండినా, కారడవికూడా వాక్లానే- కానీ, నేను హాస్టల్లో బసచేస్తుండేవా. కారడ తన తండ్రి ప్రిన్సిపాల్తో బంధంలో ఉండేది.

సెలక్షన్ పరీక్షలు ఆలోచన సాయంకృమే ముగియాయి. ప్రక్కలో, కాలేజీకదర్, రిజల్టులు తెలుసుకొని, క్రిష్టమన్ సెలవలకు ఎవరెవరి ఊళ్లకు వాళ్లు వెళ్ళాల్సిఉండేది. కాబట్టి, కడపటి పరీక్ష సాయంకాలము వాళ్లొంటు పూర్తికాగానే, గల గల, హాస్టల్లో చేసి, మరురోజు ప్రయాణానికి మాట ముల్లై సర్దుకున్నా. ప్రాద్దుకూడదానికే ఇంకా చాలావ్యవధి ఉండేది. కాలం ఎల్లాతగిలెయ్యనా, అని అనుకుంటుండేసరికి, తటాలున ఒక వింత అలోచన తట్టింది. తట్టండే తొందరగా, దీనివాలో నుండి నా డైరీని బయటికిగారి కలం చేబుచ్చుకున్నా.

ఇట్టి ఆలోచన వాకు స్ఫురించడంలో, నాయంత చతురుడు మఱిగడందోడని, నన్ను నేనే అప్పుట్లో అభినందించుకున్నా. కాని వా ఆలోచనలో గొప్ప ఆకంఠకూడలేదు. మైగా ఈ ఆలోచనసాగించి, వాకు నేనేకీడు చేసుకున్న వాణ్ణివా. ఆలోచన ఏమిటంటే, ప్రతి లెక్కరకుండు అంగవైపరీత్యాలకూర్చి వెక్కిరింపుగా వర్ణించడం. ముందూ వెనక ఆలోచించకుండా చేసిన ఈ బుద్ధిమాలినవనికే ప్రాయశ్చిత్తం అనుక్షణం అనుభవిస్తునే ఉన్నా-

నేనునుభవించే ప్రాయశ్చిత్తము ఏమిని పాట్లుకూర్చి నేజేసిన వర్ణనబట్టే! నే వాగిన వర్ణనలు ఇవి:- "ఈయనగారికి అచ్చంబుర

దాగ ముక్కు. ముఖాన్నంతా ముక్కు-ప్రామి అయిగా ఆకరించిఉంది. ఏలంటే, కన్ను, నోరే లము మొదలగు ఇతర అవయవములు తొంగి చూడడానికైతే వాన్ను ఉండేటట్టు కానుపించు. వానికాగ్రములకు చప్పిడిగాదిగి తిరుపతి ఊర్ధ్వమున ఇరువైపులకు విశేషంగా పెరుగుదల పొందిఉంది. ఇట్టిమహిమపేరిమైన వానికావిశేషము వంశములో అంతరించకుండా కాళ్ళతంకా నిల్వచెట్టాలనికాబోలు, ప్రిన్సిపాల్లో విశేషాన్ని అనుచుచున్న చెడరకుండా



బ్రిటిష్ కేజీలో తయారుచేయబడ్డ కొత్త కేసీంగుకారు. కేసీంగు డ్రైవర్, మెకానిక్, ఇంజన్ను గురించి వివరించుకొంటున్నారు

తన పుత్రికారత్నం కారడలో అకరింపజేసాడు. పర్యవసానం, ఇప్పుడావిడకు, ఆయుధములతో నిమిత్తంలేకుండా, వానికారంధ్రములు జంట ముఱు ఫిరంగిలుగా పరిణమిల్లి పోయాయి."

ముందూ వెనకలు ఆలోచించకుండా తెల్వి తక్కువ కూతలు కూసింది వాస్తవమేగానీ, ప్రిన్సిపాల్ ముక్కుపట్టు విరోధము, అపవ్యాత కూచించుటకు అల్లావాగిసింది మారకాదు. అట్టిభావం వాకులేదని నిరూపిస్తా. మా నైస్సు లెక్కరకు మిక్కిలి అందమైనవాడే! విద్యనేర్పే వాళ్లలో నైస్సు లెక్కరకు, నేర్పేవాళ్లలో నేను కాలేజీలోకల్లా ముక్కు మొగము తీరుగావుండే వాళ్లని అప్పుట్లో అందరూ అనుకుంటుండేది. ఆయన అందంగావుండేవాడని, ఆయన్నేమైనా

విడిచావా? "ఇదైతేపులా గచ్చపాద కంఠం వంటి మిసాలు" అని అయన్ను నర్సించా. వాస్తవానికి గచ్చపాద ఎల్లావుండేది నేనప్పుడు చూచిందిలేదు. దానికి కంఠంబడి, తేనిది, అంతకన్నా తెలిదు.

ఇకేమో ప్రకు, ఇతరులకూర్చివూడ కొన్ని వర్ణనలుచేసి డైరీని తిరుగా దీనివాలోనికి విసరేసి, చెల్లాయికిగాను క్రిష్టమన్ బొమ్మలు కొనడానికి సాపుకు వెళ్లిపోయాడు. తిరుగా హాస్టల్ చేరుకునేటప్పటికే రాత్రి ఎనిమిది కొట్టింది. తిండితినీ, మరురోజు మా పూరికి మెయిలు ఎన్నిమంటలకు భారంగా బయలుదేరుకుండా అనే విషయాన్ని తెలుసుకోడానికి లైశ్యగ్రంథు తిప్పకూ చూశొనుండేవా. ఇంతలో వెలిదాడక్కడికి తలనొప్పిగాదు.

తలనొప్పిగాడంటే, మరెక్కోగాదు, వాక్లాన్ మేటే! మాటలు మొదలెట్టడంటే, ఎడటోడికి తలనొప్పి తగిలివానూడా విడిచిపెట్టే సుటంకాదు వీడు. కాబట్టే, బిల్లందరు తల

నొప్పిగాడనే సార్థక వాచుధేయంతో విలిచేది. ఇరణ్ణి చూడగానే వాకు తలనొప్పి పట్టుకొన్నట్టుయింది. కాబట్టి వీణ్ణి తొరలో ఎలాగయినా దాటించేయాలనే ఉద్దేశంతో మొహం చిట్టించుకొని వాడివైపు మరచురామాచా.

"ఏంబోయి! మేహా, తెలిసిందా చాలాయో?" అని చలకీగా అన్నాడు. నేను అన్నాను.

"రేపు నేను ఉరికెక్కాల తెలుసా. నిండా వికీగావున్నాను. హాల్డెన్ రివ్యూ రిటరక్ అయినప్పటికీ ఆవిషయం తెలుసుకుంటా! ఇప్పుడుమారం నన్ను విడిచిపో. మాయాబు విషయాలేగా. నీవీ?"

"అటుకాదు, నీకు సంబంధించిన విషయమే!"

"ఒరే, కాంతా, నీవేమి వాకుకొత్తా? నీ వాలంటూనే, వాచేత తక్షణమే అమృతం జనందర్పి కొనిపించాలని నీవు పట్టుపట్టినట్టుంది. కాని, నేనునూత్రం నీపట్టులో ఇవ్వాలి విక్కదలచుకోలేదు" అని గట్టిగాఅన్నా.

"నీ దుంప తెగ! నన్ను చెప్పనిచ్చేటట్టేజేత! విషయం నీకు చాలా ఎక్కువగా సంబంధించిందోయి!"

"మఱి తగిలెట్టు ఎందుకీ ఉపోద్ఘాతం?"

"నీ రహస్యాలు బయటపడ్డాయి. ఏం ప్రమాదంరానుందో!"

నేను ఉలిక్కిపడ్డా, ఏం రహస్యాలోఅని. "భయపడారు. నిరంధరానికి ఉపాయం లేకుంటుందా?" అని అభయహస్తం ఇచ్చినట్టుగా అన్నాడు.

వాస్తవ తెప్పరిల్లి నిట్టామునిదేవా.



## వర్ణసిద్ధాంతం

వెదవాల్లు రాబట్టు అనే బ్రిటిషు శాస్త్రజ్ఞుడు ఒక కొత్తసిద్ధాంతం ప్రతిపాదించాడు. దానిప్రకారం మానవ పరిణామ చరిత్రకంటా వర్ణరీత్యా విభజించవచ్చు. మొట్టమొదటిది అరుణయుగం. అభిముఖంగావుండే గ్రహాల మధ్యకలిగిన ప్రభయగ్ని నుండి భూమి ఉద్భవించినకాలం ఈ ఎరుపుయుగం. దీనితర్వాత వారింజవర్ణయుగం. ఈయుగంలో నూతన నుంచి నూతనాలువులకు క్రైస్తవ్యసంబంది. తర్వాత పసుపుపచ్చయుగం. ఈదశలో మానవునికి విశేష చైతన్యాలు వృద్ధి పొందాయి. ఇప్పుడు మనముండే అరుణవర్ణయుగం: భౌతిక వాతపురోహణ: వర్ణవిశ్వం, అంతర్జాతీయ విరోధాలు, పోరాడి విశ్వరంగం సంపాదించడం ఏర్పడినదికాలు. ఇటుమందు రాబోయేది నీతియుగమట. బహుశా 2100 సంవత్సరాల ప్రారంభమవుతుందట. మనమొక మనమతో పదార్థాన్ని పాలించేదినాలు వస్తాయట.

## ఎలక్ట్రిక్ ట్రాన్సులేటర్

కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయంలో పెద్ద పెద్ద గడిత సమస్యలను జవాబుచెప్పే యంత్రం ఒకటి వాడుకలోవున్నది. దీన్ని ఇతర భావల నుంచి ఇంగ్లీషు అనువాదం చెప్పే యంత్రంగా మార్చడం సాధ్యమవుతుండేమోనని పరిశీలిస్తున్నారు. మనవి మెదడు ఎలా పనిచేస్తుందో అదే విధమైన ఏర్పాటు ఈ యంత్రంలో ఉపయోగించి చూస్తారు.

## స్వాయాయునుంచి లండనుకు

### ఒక గంట ప్రయాణం

రాకెట్ విమానాలలో ప్రయాణంజేసే కోరిక చాలా శీఘ్రంగా రాబోతున్నాయట. అమెరికాశాస్త్రజ్ఞుడైనా హాల్ ని బృహత్తు తోస్టం ప్రకారం స్వాయాయునుగ్రహంనుంచి లండనుకు రాకెట్ విమానం లో ఒకగంట ప్రయాణం చేస్తేచాలు. ఈవిమానం జేరంగా పోవడమేగాక చాలా ఎత్తులో విహరిస్తుందట కూడా!

"మఱి నీ డైరీ ఎక్కడ రా?" అని గర్వంగా అడిగాడు.

"నీకందుకురా, నా డైరీ? చూడాలంటే, ఇదో ఇస్తాను" అంటూ దీనివాతంతా వెదికా. కానరాలేదు. "కానరాలేదు, రా, పది నిమిషాలు అగు. దాగా వెతికిఇస్తా" అనిఅన్నా.

"పది నిమిషాలుకాదు; పది యుగాలు వెతికివా, నీకింకెక్కడ చిక్కుకుంది? అదిఇప్పుడు ప్రిన్సిపాల్ చేతిలోఉందిగా!" అని హేళనగా అన్నాడు.

"నీకు జేత, సమయంలేదు, వేరొకరాలకు! వాదగ్రంథిపెట్టాలి నీ....."

"హాతలాలు, అక్షరాలు, నీవనబోయింది. ఇప్పుడా బుర్రదాగవద్ద, నీ డైరీ ఉందంటే వుంది. నీవు నమ్ము నమ్ముకోపో. వా కళ్లతో చూస్తుండేవా, కాశ్రీగాడు ప్రిన్సిపాల్ కివ్వడం"

"ఏ కాశ్రీ?"

"మన క్లాస్ మేటూ, నీ హాస్టల్ మేటూ"

"వాడికల్లా....."

"నీవెక్కడనో జారవిడిచుంటావు. వాడు దాన్ని ఎత్తేసిఉంటాడు. వాడినగుం మనకు తెలిసిందేగా! నీప్రయత్నం డైరీ ప్రిన్సిపాల్ కు పట్టిస్తే, ఆయన వాణ్ణి అభిమానించి, సెలక్షన్ పాయింట్లుగా, స్టాఫ్ చేయిస్తాడని

—కొరవ 15వ కేజీలో

శాస్త్రీయమైన  
భృంగా  
ములక తెలం

\*  
కల్పాశ్రమము  
నెల్లూరు





# వ్యవసాయ సంస్కరణలు: కుమరప్పకమిటీ సూచనలు...

ఆఫీస్ ప్రెజిడెంట్, రైతులు సామాన్యంగా తనిఖీ (సర్వేయింగ్ ఆఫీస్) చేయడం కోసం ఒక ప్రత్యేక పరిశీలక శాఖను (మెయిన్ నూపర్వయిజరీ విజన్సీ) ఏర్పరచుట, నిలంధన చట్టాలు (రెగ్యులేటరీ యాక్టులు) ఫలప్రసంగా ఆమోదనచేయడం సాధ్యమవుతుంది.

వాస్తవ తనిఖీ చేయగలదని తెలుస్తుంది. ఆర్థిక మాంద్యపు కాలంలో అవసరమైన ప్రైవేటు సేవలను కాపాడటమైన నిలంధనలు కాంక్షించిన ఫలితాన్ని చేరుకోవడానికి పాటువు సాధ్యమవుతుంది. అప్పుల భద్రతను ఏర్పరచుట చివరకు సాధ్యమవుతుంది.

కాంగ్రెసు వ్యవసాయ సంస్కరణల సంఘమువారి నివేదికనుండి ఇప్పుటికి నాలుగు ఆధారాలు పూర్తి చేయబడి ఆయిక్ ఆధారములను గుర్తున్నది. ఈ ఆయిక్ ఆధారములలో రైతాంగపు ఋణగ్రస్తతనను గూర్చి చర్చించబడింది. దీనికి సంబంధించి ఇంజనీరింగు పరీక్షలకు వైద్యకాలం ఈ క్రింది ఆధారములను కమిటీవారు ప్రకటించారు.

భరణి పాఠ్యమునకు వ్యవసాయ పాఠశాలలో అధిక సంఖ్యకులైన ఋణ భారం తగ్గించేందుకు. అందుచేత అప్పులపై రేటుల ఆపకట్టలను కట్టించి వారు చెల్లించవలసిన అప్పులపై నిర్బంధపు రేటుగా కట్టించేయవలసివుంటుంది. వ్యవసాయ కూలీల విషయంలో వాళ్ళ అప్పులు పూర్తిగా తొలగించేయవలసింది కమిటీవారు నిశ్చయించారు. అప్పటివారు నిర్బంధంగా రిజిస్ట్రేషన్ వారిని, కొన్ని నియమ నిబంధనలతో అప్పులను కమిటీవారి ఆధీనములో ఉంచుటకు పరిచేయగలగవారం వ్యాసంలో పేర్కొనబడ్డాయి. ... ఇక ఈ వ్యాసం చదవవచ్చు.

— ఎ.డి.టి.ఆర్.

## రైతులకు సంస్థలద్వారా ఋణపసతి కలుగజేయడంలో

ఆర్థిక మాంద్యపు కాలంలో, రెగ్యులేటరీ చట్టాలలో నూపర్వయిజరీ, లేక ఇన్స్ పెక్టర్ ఆఫ్ కనట్రోలు వర్గాన్ని పాండు పరచక పోవడం మిక్కిలి ముఖ్యమైన లోపము. ఋణదాత యొక్క సంస్థ ప్రతిభల చర్యలను ఆర్థిక కట్టడంలో చైతన్యవంతమైన గ్రామ పంచాయితీ చాలమట్టుకు కృషి చేయగలదని ముఖ్యమం. ఋణదాతలను గ్రామ వ్యాంకింగు విధానంలో విశ్వపరచుకోవడమని, కమిటీవారికి సాక్ష్యమిచ్చిన పొగ్గి వీరబహదూర్ సింగుగారి సూచన కూడా పరిశీలించవలసింది.

### అనుసరించదగిన సలహాలు

భారత రిజర్వ్ బ్యాంకుకు సంబంధించిన వ్యవసాయ ఋణశాఖవారు, ఈ ఋణ పసతి చన చట్టాలు, అప్పటివరకు విధింపబడిన నిలంధనల చట్టాలవల్ల కలిగిన ఫలితాన్ని గూర్చిన

భూమి, వ్యవసాయాల అభివృద్ధి నిమిత్తం భారత వ్యవసాయదారులకి ఇవ్వబడిన ప్రభుత్వ సహాయం ఏమాత్రమైనా ఈ వ్యాసం చివర ఇవ్వబడ్డ పట్టికలో గొంతె తెలియజేస్తుంది.



పరిశీలనలో, రైతాంగానికి అప్పులభించే వసతులు తక్కువైపోయినట్లు చెప్పారు. ప్రభుత్వ సహాయం కొరతపడడంవల్ల రైతాంగపుష్టాలు మరి జాప్యమయినవి.

జమీందారీ రద్దయినప్పటికీ సేవ్యానికి వాళ్ల లసిన డబ్బు మరింత కొరతపడుతుంది. దాని రాధాకమర్ ముఖర్జీ గారు కమిటీవారికి అంద

జేసిన మెమోరాండమ్ లుబట్టి, యు.పి. రాష్ట్రములో మాటికి 40 వంతులు గాగ్గియాలముఖం జమీందార్లచే ఇవ్వబడుతున్నది. వీరు, తమకు వచ్చే పరిహారభాగాన్ని నగర పరిశ్రమలమీద పెట్టుబడిచేయడానికి పూనుకోవచ్చు. పరిహారములో కొంతభాగం బలవంతముగా రాష్ట్ర సహకార సంఘంలో పెట్టుబడి చేయించాలని యు.పి. జమీందారీ రద్దయినప్పుడు జేసిన నిశ్చయమును మిక్కిలికేంద్రంలో గమనించవలసివున్నది.

భారత రిజర్వ్ బ్యాంకుయొక్క వ్యవసాయ ఋణ శాఖవారు రాష్ట్రంలో ఆపరేటింగ్ సొసైటీలకు, కేంద్ర ఆపరేటింగ్ సొసైటీలకు అన్నింటికీ వారేజీసేసే 12-6-1939 తేదీ నుండి లోలో, డిసాల్మినుండి మాటికి 30 వంతులు 50 వంతులు ప్రభుత్వ రక్షణక్రింద, క్రై జరి రిజిస్ట్రేషన్ పెట్టుబడి చేయడంవారూ, లోపరేటింగ్ బ్యాంకుల భద్రతను నిలబెట్ట వచ్చునని నోటిఫికేషన్లు జారీచేయబడింది. శేషవర్ ష్టానింగ్ కమిటీవారి, దూరలో మార్కెటింగు, అండ్ సైవాన్సుకు సంబంధించిన సరే కమిటీవారు ఇలా సరిగ్గాచెప్పారు:- అటువంటి పాలసీని అనుసరించడమంటే, ఎక్కువ మొత్తం భాగాన్ని గ్రామ సేవలనుంచి విశాల ఆర్థిక కేంద్రాలకు మార్చడమన్నమాట. తత్కారణంగా ప్రస్తుతం అస్థిర — కొరక 18 శేతలో

## ధాన్యపుశిస్తు రొఖశిస్తుగా మార్పుచూపవరణ దెచ్చుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరివున్నదట

జమీందారీ సొంతపట్టాలను గూర్చి సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారణ

### జమీందారీ సమస్యలు

గాని, లేక వారు ప్రత్యక్షంగా సటియంటు ఆఫీసువారికిగానీ తెలిపి, తగినచర్య జరుపవలసిందని ఆయా గ్రామ రైతులను కోరుతున్నాము. మా చిరుకామా:- పెన్సిడెంటు, బిల్లా జమీన్ రైతుసంఘం, "జమీన్ రైతు" పత్రిక ఆఫీసు, వెల్లూరు—అనివ్రాయవలెను.

+ + +

వెంకటగిరి జమీందారు సొంత పట్టాలకు దరకాస్తు పెట్టినారట

రిమాన్సుల నిమిత్తం పంపబడియున్నవనీ, అవి కచ్చితకర్తాక ఆక్షేపణలకు గురియిచ్చి పోకటింది తర్వాత సెటియంటు ఆఫీసు చర్యజరపగలదని తెలుస్తున్నది. రైతులందరూ మేల్కొని తగిన చర్య జరిపెదమగా.

+ + +

జమీందారీలలో ధాన్యపు శిస్తులు - శీర్షి కళా వెంకటావగారితో నెల్లూరు వెంకటావగారి నాయుడు

గారి సంభాషణ

శీర్షి వెంకటావగారి గారు 9-4-51 తేదీ సాయంత్రం నెల్లూరు మీదుగా వెళువాడమ కాదు లో తప్పుకున్న సంవత్సరంలో శేష శ్రీ వెంకటావగారిని కలిసికొని ధాన్యపు శిస్తుల యిబ్బంది ఇవ్వ నూర్చున్నది. నెల్లూరు చిత్తూరు జిల్లాలలో గత 4, 5 సంవత్సరాల

— కొరక 18 శేతలో

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతుసంఘం అధ్యక్షులు శ్రీ గుణ్ణలపూడి వెంకటసుబ్బారావు గారు ఈక్రిందివిధముగా ప్రకటించుచున్నారు:-

"నేను ఏప్రిల్ 3 తేదీన నెల్లూరు సెటిల్మెంట్ ఆఫీసువారిని కలసుకొని జమీందారీ సొంతపట్టాల విషయమై చాలాకొట్ట బలము భూములను, స్టేటుగనులుంటే భూములను, మైకాపాట్లను, ఇంకా జేలకోలిని ఎకరాల దిక్కి గ్రమ్మగల భూములను తమ బంధువులచే, వాళ్ళచే, ఆవులు చైరాలచే పట్టాలజేసి ఆక్రమణగా అనుభవిస్తున్నారనే మొదలైనవిషయములను చెప్పగా, అట్టిచేయవలసిన తగు తెలిపినందులకు, నేను విగ్రహించి వ్యాయము కలుగజేస్తానని చెప్పారు. ఇట్లు అట్టి అగ్గిముఖ జరిగినచో ఆ విషయము మా ఆఫీసుకు



# చిత్రజగత్

ఆమంధ్యం

సినిమాకోయిల

## లతామంగేష్కర్

ఈనాడు ఏ హిందీ సినిమాలోకానీ మన రాతి మధురమైన లతామంగేష్కర్ కింతం వినిపిస్తూనేవుంది. 'రే డి యో లో మో దా', 'గీ తోంకీ రాడీ లతామంగేష్కర్ కి గానా సునయే' అని ప్రతిరోజూ వింటున్నాము. "మహల్" చిత్రంలోని 'అయేగా' పాట జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడంతా ఆపాట పాడిన లతామంగేష్కర్ ను స్మరణకు తెచ్చుకోక తప్పదు.

ప్రఖ్యాతి హిందీతారలంతా స్టేజీలో పాటలు పాడి, ప్రేక్షకులచే శ్రవణ రసాయనం త్రాగించిన ఈ లతామంగేష్కర్ నుగూర్చి కొన్ని వివరాలు తెలుసుకొందాం:-

ప్రఖ్యాతి మహారాష్ట్ర గాయకుడు, స్టేజీ నటుడూ అయిన మాస్టర్ దినానాథ్ కుమార్తె, లత. దినానాథ్ యావనంలో బాగా ఆర్జించాడు. కానీ సినిమాలో పోటీకి తట్టుకోలేక ఆయన పాటక కంపెనీ చాలాకోలాలు నిలబడలేకపోయింది. తండ్రి గతించేటప్పటికి లత చాలాచిన్నది.

1943 లో పడకొండు, పన్నెండేళ్ల ప్రాయంలో లత సినిమారంగంలో ప్రవేశించింది. ఆమెపాడిన 'మొట్టమొదటి సినిమా పాట' స్నేహప్రభతో ఒక డ్యూయెట్. ఆప్పటి నుంచీ కీ. శ్రీ. వి. నాయక్ నిర్మించిన చిత్రాలన్నిటిలోనూ లత పాటలుపాడింది. వి. నాయక్, లతను కన్న కూతురిలాగా ప్రేమించాడట.

లత చక్కగా నటించగలదట కానీ, సొందర్యవతికాదు. "మండిర్" అనే చిత్రంలో నటించిందికూడా. ప్రారంభంలో, ఏ సంగీత దర్శకుని ఇష్టానుసారమైనా, ఏచిత్రంలోనైనా పాడటానికి లత ఒప్పుకొంటుండేది. కానీ పేరు ప్రఖ్యాతిరాకేవచ్చింది గనుక, ఇప్పుట్లో తన ఇష్టమనేది ఏర్పడింది.

నిరాదంబరమైన వేషధారణ, గర్వరహితమైన ప్రవర్తన, లతామంగేష్కర్ శుభరా లలో కొన్ని.

తన తండ్రి స్ఫూర్తిచిహ్నంగా ఒకపుస్తకం ప్రవేశించాలని లత ఆశించింది. ఆమె ఆశయం సఫలమైందికూడా. మరాఠీభాషలో వ్రాయబడ్డ ఆ పుస్తకం చక్కగా వ్యాప్తిచెందినదట.



'క్షిప్త' చిత్రంలో డి. వి. రమణారెడ్డికి మంచిపాత్ర దొరికింది. ఆ చిత్రంలోని ఒక చక్కనిదన్ని వేళం యిది. ఇందులో డి. వి. రమణారెడ్డి, రాంగోపాల్ (బాలుడు), కుటుంబరావు గారలు కలరు.

## కృష్ణకుమారి ఉదంతం

కృష్ణకుమారి ఆనెతార ఇంకా తెరమీదికి రాలేదు కానీ ఆమెనుగూర్చిన కబుర్లుమాత్రం చాలా ప్రచారమయ్యాయి.

అసలు ఈతార ఎవరు? "మేపుకారు" చిత్రంలో ప్రఖ్యాతిపొందిన శ్రీమతి శంకర మంచి బానేవెల్లెలు, మొదట తెమిన స్టూడియోలో వుండేది. ఈమెతల్లి శ్రీహరి లాంటిదనీ, అన్నయ్య ఆ పరకామేకమేనని "మారాడ్" పత్రిక వర్ణిస్తున్నది.

శివరావుగారిచే తెరపైకి తెచ్చిన గిరిజాక్షణంలో 'వైకిరావడం'యాచి తానూ ఆలాగే విజృంభించాలని కృష్ణకుమారి ఆట! గిరిజాశంక చాలాకాలం ముంచేవచ్చినవాళ్ళంతా ఇంకా ప్లాను వేసుకోవడంలోనే వుంటే గిరిజకు జూపి టర్ నుంచి రే వేల రూపాయల చెక్కురావడం కాదు కోనేయడం నిమగ్నమైనది జరిగిపోయినదట!

కృష్ణకుమారి ఆశను నెరవేర్చడానికి, ఆమె అన్నయ్య తగినంత ట్రైనింగినిగొనివచ్చి తర్ఫీదులో తీర్చిదిద్దారట. శివరావు పుణ్యాల "మంత్రిదండం"లో మంచివేషమే దొరికింది.

ఇటీవలనే "మంత్రిదండం" నిర్మాతలైన జ్ఞానాంబికా పిప్పయ్యవారికి కృష్ణకుమారి కాస్త తలదాప్పిగలిగించిన ఉదంతం ఒకటి జరిగింది.

"మంత్రిదండం"లో ఒక ముఖ్యమైన సెట్ మీద నూటింగు జరగవలసివుండేది. దానికి కృష్ణకుమారి హాజరు కావడం అవసరం. అయితే జ్ఞానాంబికావారికి బోసరావచ్చి కృష్ణకుమారి కోయంబత్తూరులో మకాం వేసిందట. "ఎవ్వికే నవరత్నాలు" కోయంబత్తూరులో

నూడా. లతకుXల ఇంకొకకోర్కె 'మూర్తికే దైత్యర్' కావాలనట. అది నెరవేరడం ఎంత సేపు?

ఇంతా లతకు ఇరవై ఏండ్లుకూడా లేవు. ఇంక చిన్నవయస్సులోనే మధురమైనపాటలు రికార్డులను పాడింది. ఎంతో పేరు సంపాదించుకొంది. ఇంకా ఎన్నోచిత్రాలలో లతామంగేష్కర్ కోరికలంతం విని అనందిస్తాం.

## సినిమా టిక్కెట్ల బ్లాక్ మార్కెట్

వివేచన

సినిమా టిక్కెట్లను బ్లాక్ మార్కెట్లో అమ్మడాన్ని నిషేధిస్తూ ఒక కానన్ ప్రవేశపెట్టడానికి పశ్చిమ బెంగాల్ అసెంబ్లీ తలపెట్టిందట.

ఈ కానన్ ప్రకారం బ్లాక్ మార్కెట్లో సినిమా టిక్కెట్లమ్మనవారికి రూ 100 లు జాల్సావా మాత్రం వెల లక్షలు విధించవచ్చునట!

## ఊతర్వాత...

తర్వాత ఏమీ లేకపోవడమేమిటి, మంచి వాడే-చచ్చే అంతగాదన వుంటేను—

అసలు ఆ అమ్మాయి అంత యిదయిన పిల్ల కాదుట. చూడూ ఆ స్థూలకాయ స్వరూపుడున్నాడే-వాడితో వచ్చింది యీ పుట్టమునుకే-ఆ అమ్మాయిని చిన్నప్పటినుంచీ అందాల భరిణి, ముద్దులగుమ్మ, వయ్యారిభావ, చిలకల కొరికి అని పడే పడే అంటూ అల్లారుముద్దుగా చూస్తూవచ్చాడు. ఆవునమరి-అందులో ఆకర్షణ మేముంది, కాకిపిల్ల కాకిముద్దు.

ఆమద్దు అంతటితో ఆగితే చెప్పకోవడం ఎందుకు యింతయిదిగా-ఆమద్దులే పూరంతా చెప్పకుంటున్నారట. పోనీ నిజంగా అంత యిదయిన పిల్లకాబట్టి చెప్పకుని సంతోషిస్తే ఫరవాలేదు. అంతా సవ్యంగాబరుగుతే యింత యిదిగా చెప్పకుంటారా ఏమిటి?

ఊళ్ళో యింత మోజాందని తెలియగానే ఆపిల్ల తల్లిదండ్రులు చదువుకి పురస్కావ పెట్టింది, డాన్సు, సంగీతంలోకి దింపారు. అసలు స్వతహాగా ఆపిల్లకి వాటిలో అభిలాష కూడావుంది. అందుకుక్క అంద చందాలు, —కొరక 12 వ కేటలో

పెద్ద పెద్ద తారలుకూడా నిర్మాతల పోకర్కానికి తగినట్లు సరిపెట్టుకొంటారట కానీ, ఇంకా తెరపైకివచ్చు ఈ కృష్ణకుమారికి ఇంత ధీమసం ఎందుకో?

## సి. పుల్లయ్య దర్శకత్వంలో శివరావుగారి రెండో చిత్రం

ఆలైడే ప్రోడక్షన్సువారు రెండో చిత్రానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈసారి శివరావుగారు సి. పుల్లయ్యను దైత్యర్ గా ఎన్నుకోవడం ఆనందించదగ్గదే. చతురియా వాళ్ళను డిస్ట్రీబ్యూటర్లుగా ఏర్పాటుకోవడంకూడా జరిగిపోయినదట.

తదితర వివరాలు ఇంకోసారి.

## భారతచిత్రాలపై పాకిస్తానులో పెనాల్టీ

మై నూరు ప్రభుత్వం తలపెట్టిన క్రొత్త పన్నులకంటే మరి విచిత్రం! ఒక ఆడుగు ఫిలిముకు ఒకరూపాయ పెనాల్టీ! సాధారణంగా హిందీచిత్రాలపాడుగు 14 వేలుంటుంది, కాబట్టి పాకిస్తానులో దిగుమతియ్యే ఒక సాధారణ హిందీచిత్రంమీద మూడు 14 వేల రూపాయల పెనాల్టీ అన్నమాట! ఇటువంటి అన్యాయానికి మెట్రినిమెమోరాండాలవల్ల ఏం ఫలితముంటుంది. కనుకనే పాకిస్తాను డిస్ట్రిబ్యూటర్లు తెలివైనవనే చేశారు.

ఈవిధంగా విపరీతమైన పెనాల్టీ చెల్లించి ఏ డిస్ట్రిబ్యూటరుకానీ కష్టమన్న కాఖనంచి ఫిలిములు తెప్పించుకోరాదని కరాచీ ఫిలిం డిస్ట్రిబ్యూటర్లు ఎగ్జిక్యూట్వ్ సంయుక్త సమావేశంలో విగ్రీకంగా తీర్మానం చేశారు. పాకిస్తానుప్రభుత్వం కాస్త కన్నుతెరుచుకొని, చేసిన తప్పులను దిద్దుకోక తప్పదు.

నెల్లూరు న్యూ టాకీస్ లో 19-4-51 నుండి పరిచయం

## చోటీ బాబీ

సంసారమధ్య లను బహుచక్కగా ప్రతిబింబించిన అభ్యుదయ సాంఘిక చిత్రం. సర్గిస్ మర్ దీప్ కార్ కరణ దివాకర్ థ్యామ్



సంగీతం: హనుమంతరావు-బగర్ రాం



# విమర్శలు-విశేషాలు

- ★ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం "కృమశిక్షణ" హెచ్చరిక
- ★ రాజ్యాంగం సవరణకు ప్రభుత్వ ప్రయత్నం
- ★ రైల్వేల వర్గీకరణలో ఆంధ్రదేశానికి అన్యాయం
- ★ మద్రాసులో చేనేత పారిశ్రామికుల సత్యాగ్రహం

ఎన్నో కష్టాలు, నుభావనలతో వుండిన కాంగ్రెస్ బాగ్యం పొందడం!!

వివిధయంతో ఆభ్యుదయకరంగా దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంటేగాదు, అచారసాం రిమూడ తుడుస్తున్న విమర్శా పరంపరలనుండి విముక్తిపొందే మార్గాన్నేర్పరచుతుంటే!

ఇప్పుడైనా ఆపనికేరూతుకొని తనబాధ్యతను నిర్వర్తించినందుకు కాంగ్రెస్ కార్యవర్గాన్ని మన మభినందించవలసివుంది.

కాని చివరిక్షణంలో జరిగిన యీ 'కృమ శిక్షణ' హెచ్చరిక ఎంతవరకు కృమశిక్షణకు దోహద మొసంగగలదనే సందేహించవలసిన విషయం.

ఈ అనుమానానికి కారణం, కృమశిక్షణను కాపాడి, కాంగ్రెస్ ను సంఘటితపరచవలసిన సవరణకాదెన్నిటిలో కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం జూరబడిచినందువల్లనే. కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం కనబరచిన యీ నిర్లక్ష్యవైఖరివల్లనే దేశమంతా, ప్రభుత్వంలోవున్న కాంగ్రెస్ వాదులు, కాంగ్రెస్ సంస్థను నిర్వహిస్తున్నవారికింద రెండు విభిన్న వర్గాలుగా చీలిపోయింది. పశ్చిమ బెంగాల్ లో ఘోష్, బి. సి. రాయ్ వర్గాల మధ్యవచ్చిన విభేదాలవల్ల ఆగ్రహాయకులు సమయోచితంగా ప్రకటించలేక పోయారు; యు. పి. లో కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులు, కిద్నాయ్ బృందానికి, ప్రధాని పంత్ మధ్య వున్న మైన అభిప్రాయభేదాలను వుచితరీతిని పరిష్కరింపలేక పోయారు; ఆగ్రహాయకుల అప్పజెప్పేటవల్లనే తూర్పు పంజాబులో అనుదినం 'అవిశ్వాస' తీర్మానాలతో వీధికెక్కుతున్నారు; ఆంధ్రలో మంత్రివర్గయులు, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వర్గంవారి మధ్యవున్న వివాదాలలో అధిష్టానవర్గం అనుభవించిన ధోరణివల్ల కాంగ్రెస్ కార్యవర్గసభ్యుడైన రంగా కాంగ్రెస్ బయటకు పోయాడు; ఒకవంక సమైక్యతకు ప్రయత్నించుంటూ, మరొకవంక కాంగ్రెస్ వాదుల నోటికి తాళించేసే తీర్మానంచేసి కృపలూనితోటి నాయకులను బలవంతంగా కాంగ్రెస్ నుండి నిష్క్రమించే పరిస్థితులను కల్పిస్తున్నాడు.

వై వివరించిన సందర్భములన్నిటిలో కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం, కాంగ్రెస్ వికృత శక్తి దృష్టిలో పెట్టుకొని, విజ్ఞతతో వ్యవహరించి ఎప్పటికప్పుడు యిరువర్గాలను సమరసపరిచి వుంటే - నేడు కాంగ్రెస్ కు యీ దుస్థితి సంప్రాప్తమైవుండేదిగాదు. తేజం యింతకల్లోల స్థితికి వచ్చేదిగాదు. కాంగ్రెస్ నాయకుల అలక్ష్యవైఖర పరిస్థితులనింత విషమింపజేసిందంటే ఎంతమాత్రమూ విపరీతంలేదు.

ఏమైతేనీమి, చివరిక్షణంలోనైనా యీ తీర్మానం తేకారు. ఇప్పుడైనా చిత్తశుద్ధితో కాంగ్రెస్ పట్ల విముఖతతో విడిపోయిన నాయకులను తేరదీసి కాంగ్రెస్ బాధ్యతలన్నింటిలో ఆందరినీ సమానభాగస్వాములుగా చేయగలిగితే, యీ తీర్మానం సార్థకమవుతుంది. సైప్రా కృషి ఫలవంతమవుతుంది. కాంగ్రెస్ బాగు పడుతుంది. తేజం ప్రకాశిస్తున్నదిగావుంది.

కాంగ్రెస్ కు సంఘటితమై, యీ సత్యనితాలనిప్పు తుభ సమయంకొరకు ఎదురు చూస్తున్నాము.

భారతరాజ్యాంగాన్నయినా సవరించి, ప్రజల స్వేచ్ఛా జీవనానికి దోహదకరంగా పొందు పరచబడే ప్రాథమిక హక్కులను అడ్డుపెట్టుకొని ప్రభుత్వం తలపెట్టు జమీన్ దారీల రద్దు లాంటి అభ్యుదయకరసంస్కరణలన్నిటికీ తోడ్పడ్డారా ఆడ్డుతగులుతున్న అభివృద్ధి నిరోధక శక్తుల ఆట కట్టించవలసిందిగా మా అభిప్రాయాన్ని 28-3-51 తేది 'జమీనరైతు' సంపాదకీయంలో వ్యక్తపరచాం.

తేంద్రప్రభుత్వం యీ సమస్యను పీనుగొని, — కొరవ రిక పేజీలో

## హైదరాబాద్ వృత్తాంతం

నైలాము వద్దవున్న జవాహర్ (నగలు, నాణ్యాలు) చాల ముత్తిం రిజర్వు బ్యాంక్ (హంబ్రె)లో డిపాజిట్ విసది. ఈ సంగతి ఇండియా సర్కార్ వారికి తెలుసును. సర్ మీర్జా ఇస్మాయిల్ ద్వారా, ఆసామ్మ ఒక నిధి లోకి దాఖలుకాబోతున్నది.

ఆ నిధివివరం తెలియలేదు. ధర్మకార్యం అటు, అంతవరకే ప్రస్తుతం తెల్సింది.

స్వామీ రామానందతీర్థ వదుపుకూవుండిన 'విజ్ఞా' (పక్షిణము) వారపత్రిక ఆగిపోయింది. పత్రిక ఒక ఉన్నతిమైన స్థాయిలోనే నడిచింది. స్వామిజీ రాజకీయములలో తిరిగి ప్రవేశిస్తున్నాడు.

'విజ్ఞా' ఆపుడల చాలమంది చదువరులకు సహజంగానే స్వేదం కలిగించింది.

తెలంగాణలో లూటీలు, హత్యలు నిత్యం జరిగే ప్రదేశాలలో రస్తా క్రమంగాలేకపోవడం పోలీసులను బాధించిందనే ఉద్దేశ్యంతో పున, ఆ ప్రాంతాలలో 20 లక్షల రూపాయలతో కొద్దు పోయించడానికి ఇండియా సర్కార్ సంకల్పించింది.

ఇదిగాక వీహార్ నుంచి, ఈ కల్లోలక ప్రాంతానికేవల రెండు సాయంధ పోలీసు బటాలియన్ల ఖర్చును, ఇండియా సర్కార్ భరిస్తున్నది.

ఇండియా సర్కార్ వారి అభిప్రాయంలో, ఈ కల్లోలం జరిపించేవారి చిత్తశుద్ధిర్యం బద్ధింకాలేదుగాని అమితంగా సడలించదు. దీని భావమేమి రాబోతే?

హైదరాబాద్ బడ్జెట్ లో విశేషం ఏమీ లేదు, 78 లక్షల వ్యయం క్లిగింయమని కోర్కె. 18 లక్షల ప్రస్తుతం క్లిగింది. మిగత 60 లక్షలు, జేవుడు మేలుచేస్తే, క్లిగింపు కావచ్చును. కాని నిరుద్యోగులైన వారికి తిరిగి నాణ్యు వివిధం లేకనైనా సంపాదించే మార్గంకూడా

## చిత్రసమీక్ష

సాదామిని (మా విజయవాడ విలేజర్)

"సాదామిని" లో అన్ని తెలుగు చిత్రాలలో వుంటున్న లోపాలూవున్నాయి, మెరుగునూవున్నాయి. పాధానంగా అన్ని తెలుగు చిత్రాలకంటే "సాదామిని" లోని కథావస్తువు గూడా-పాతీత్రకృత మహాప్రభావాన్ని ప్రబోధించే వానపదగాధే. వైగా, అన్ని వానపద చిత్రాలలోమా గల సన్నివేశాలు ఈ "సాదామిని" లో పొందుపరచబడ్డాయి.

బుట్టకథతో చిత్రిం ప్రారంభమవుతుంది. మౌళిక తేజం, రాజా విక్రమనేనుడు, రాణి సాదామిని, సంతానంలేక కల్లడిల్లుతున్నాడు. పోధాయనమహ్మద్ దయ కలుస్తాడు. రాణిగర్భం దాల్చింది. ఆ సమయానికే రాజా శత్యాబాల త్వంలోపడ్డాడు. శత్యమేరు విలాసవతి. ఈమె, రాజుగారి సేవాధిపతి కర్మపాలనితో కలిసి పన్నాగంఅట్టి, రాణికి మంత్రి కీ సంబంధం వున్నట్లు రాజును నమ్మివుంది. రాణికి శిశువు, ఇంతలో గాల్గి వాన. రాణి కిష్టించుతుంది. గొల్లపల్లెకుచేరింది. కొడుకును కని పెంచుతూ వుంది. కొడుకు చేరు ఉదయమడు.

రాజుగారి సేవాధిపతి కర్మపాలని, — కొరవ రిక పేజీలో

మోసంచేసి రాజును గ్రుడ్డివాడ్డీలేకాడు. కర్మపాలని పోపాలవలో ప్రణలు (అతకలేక మౌళిక బాజ్యం విడిచి పారిపోతున్నాడు. రాణికి సంగతంతా తెలిసింది. భర్త గ్రుడ్డివాడై వాడని, తన కళ్ళు పిక్కావబోతుంది. కొడుకు అడ్డం కచ్చాడు. తిండికి దృష్టి కెప్పిస్తానన్నాడు. బయటేరే చెప్పితున్నాడు. దారిలో ఒక రామమారితో గాంధర్వం, ఒక దేవకవ్య మూలంగా వియోగం. ఆ దేవకవ్య ఉదయమనికీ జీవదుందారంఇస్తుంది. దాంతో తిండికి కన్నుకప్పాయి. కర్మపాలని, విలాసవతి, తిండికి విమంపెట్టి ప్రయత్నించాడని ఉదయమనిమీద నేరంకూపారు. శిశువంటం ఎక్కించారు. రాణి పనుగెత్తుకొనివచ్చి కొడుకును కాపాడింది. శత్య విలాసవతి తన తప్పు తాపే పెల్లడించి, ఆత్మహత్య చేసుకొని మరణించింది.

సాదామిని సోలగ్రాంమీద భర్తకుసంజేతం పోధాయనమ చెప్పిరా తీరదు. శత్యవ్యవస్థ క్షమి అనుమాన తీర్చింది. ఉదయమిడి పట్టాభిషేకంతో కథ సమాప్త.

ఈ కథ విన్నదని, ఇంకో ఘట్టంకూడా మధ్యలో చేర్చబడింది. ఉదయమిడి భార్యను మంత్రిగడు చెరకట్టాడు. ఉదయమడు, స్నేహితుడు గుబుర్తితోబాడాకల్సి మంత్రి కుడ్డి చంపేస్తాడు.

కథలో ప్రత్యేకతలేవోయినా ఆర్థిక యంతావుంది. చిత్ర చాలాపెద్దదైంది. తెలుగు కృత్రిమల అభివృద్ధి కృష్టికలిగించే లక్ష్యాలున్నాయి. కనకం కేలంగి సంభాషణలోనూ, పాటల్లోనూ మెటువోవ్యం వున్నా కాస్త మృదువుగావున్నాయి. సి.యస్.ఆర్. విక్రమనేను శేషానికి సుహృయినా పాత్రకు అతరలేదు. ముఖ్యపాత్రధారులు కన్నాంబ, నాగే — కొరవ II పేజీలో

"ఓరియంట్" ఫ్యాన్సు 40 సంవత్సరములుగా మార్కెటులో చలామణి యగుచున్నది.

"ఓరియంట్" ఫ్యాన్సు నిపుణులచేతయూచేయించి రెండుసంవత్సరముల గ్యారంటీతో సప్లయచేయబడుచున్నది.

పెదస్త్రల్ ఫ్యాన్సు - సీలింగ్ ఫ్యాన్సు - టేబిల్ ఫ్యాన్సు ఆసిలేటింగుతో "ఓరియంట్" ఫ్యాన్సులు కలవు

నెల్లూరుజిల్లాకు నష్టయర్హు:-  
**రామా యెలక్రికల్ వర్క్సు**  
 ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు



విమర్శలు - విశేషాలు: 5 వ పేజీ కొరవ

# చేనేత పారిశ్రామికుల సమస్యపరిష్కారానికి మార్గం అరెస్టులుగాదు - బ్రతుకు దెరువు చూపించటమే

రాజ్యాంగంలో చేయవలసిన సవరణలకు గూర్చి ఆలోచించి రూపొందించుటకు ఒక పుస్తకం సమగ్రాన్ని నియమించి, కార్యకలాపాలను సాగిస్తున్నదని విని సంతోషిస్తున్నాము.

నూత్న భారత రాజ్యాంగం అమలుకు వచ్చి పది పాను మాసాలైనా దాటలేదు. కాని యితర స్వల్పవ్యవధిలో సవరణలను ప్రతిపాదించుట దం విపరీతంగానే తోస్తుంది. ఆవ్యాధిమన గూడా కొందరు విమర్శిస్తున్నారు. కాని, యిటీవల కేవలం కాగితంమీదవున్న చట్టాన్ని సుసరించి కోర్టులిచ్చిన కొన్ని తీర్పులవల్ల, ప్రజల శ్రేయస్సు వాంఛితే ఏ ప్రభుత్వం గూడా, సవరణలు చేయడా, వుండలేదు. అట్లా వుంటే ప్రజలపట్ల తనకున్న బాధ్యతలను విస్మరించినట్లు కాగలదు. అట్టిప్రభుత్వం ఆ ప్రజల విశ్వాసాన్ని కోల్పోయి, పతనంకావడం తటస్థిస్తుంది. కావుననే, ప్రజలకు తాముగావించిన వాగ్దశాలను చెల్లించుటకు సేవూ ప్రభుత్వం యీ సవరణలకు పూనుకొంటున్నది.

రాజ్యాంగంలో ముఖ్యంగా రెండు విషయాలు ప్రజల సవరణలు చేయవలసివుంది. జమీన్దారీల రద్దు మొదలగు సంస్కరణలకు రాజ్యాంగం ప్రతిబంధకం కాకుండడం; తేతరక్షణ నిమిత్తం ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలు రాజ్యాంగానికి విరుద్ధంకాకుండ నంతవరకు సవరణలు ప్రతిపాదించ వలసివుంది.

ఈ సవరణలు ప్రతిపాదించుటకు గూడా ముఖ్యంగా రెండు వర్గాలవారు ఆక్షేపణలు లేబ్బుతున్నారు. అందులో భూస్వాముల వర్గం ఒకటి. రెండవది చేతంలో విచ్చలవిడిగా వాత్యలు వోపిల్లు మొదలగు దురాగతాలు గావించి తేకాన్ని ఆరాజకంపాలుచేసిన కమ్యూనిస్టులు. ఒక వంశ కల్లోలాన్ని రేకెత్తించుచూ, మరోవంశ ప్రాథమిక హక్కులకోరకు గొంతుకొంచుకోడం చూస్తే హాస్యాస్పదంగావుంది.

వీటివల్ల యిలాటి సంఘ వ్యతిరేకులమార్గం వీటిని వ్యతిరేకిస్తున్నారని బోధపడుతుంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం త్వరలో అవసరమైన సవరణలుగావించి సాధారణ ప్రజలకు వ్యాయం కలుగ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

ఆంధ్రుల ఆక్షేపణ అలాగేవుంది. ఆంధ్ర రైత్యులు ముక్కులుతేసి, అందులో ఒకముక్కను కలిపి వర్ణింపబడిన దక్షిణభారతరైత్యుల ప్రారంభోత్సవం మొన్న 14 తేది మద్రాసులో జయవసంగా జరిగిపోయింది.

ఆంధ్రులతో ప్రస్తుతం 3,500 మైళ్ల రైలుమార్గం, దాదాపు అయిదు రైత్య కంపెనీ క్రిందవుంది. అందులో ఎక్కువభాగం ఒక్కయం. యన్. యం. రైత్య అభ్యర్థన వుండవల్ల కొన్ని యిబ్బందులు, అవ్యాధులు వుండినా చూపించి ఆంధ్రులు పూనుకున్నారు.

కాని, వారి స్వప్రయోజనాలకోరకు, తేత ప్రజల సౌకర్యాలను తేకచేయకుండా విగ్రహింపబడు నిర్బంధాన్ని రైత్యులు, జాతి పరమై, తేకయ ప్రభుత్వం పాలనాపాష్టవానికి అనుగుణంగా ప్రజల సౌఖ్యాన్ని గూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని, తేతంలోని 33985 మైళ్ళ రైత్యమార్గాన్ని ఆరు విభాగాలుగా చేయసంకల్పించినప్పుడు అందరూ హర్షించారు. అందులో ఆంధ్రులతోమతా ఒక ప్రత్యేక యూనిట్ క్రిందకువచ్చి, అభివృద్ధి చెందుటకు అవకాశ ముంటుందని గూడా భావించారు. కాని 5500 మైళ్లనిడివిలేనందువల్ల, విజయవాడ దక్షిణ భాగాన్ని దక్షిణ భారత రైత్యతో కలిపి, పుత్తరభాగాన్ని, వైజాం స్టేట్ రైత్యతో గూడా తేకొక యూనిట్లో చేర్చారు.

తేవిధంగా ఆంధ్రులకాన్ని రెండు భాగాలుగా విడదీసి, రెండు పరిపాలనాధికారాల క్రింద వుండడంతో, ఆంధ్రులతో వర్తకరీత్యా,

యితర తేకవిధాల దెబ్బతీసే ప్రమాదంవుంది. పారిశ్రామిక, వ్యాపారాలవృద్ధికి సేవకలిపి వున్న ఆంధ్రులతో, మరింత కలుపుకలగదు. ఇదిగాక ఆంధ్రులతో తేటకే నిర్బంధం వలసిన అర్హత ముఖ్యమైన రైలుమార్గాలతో కలవు. వీటికన్నీ జరగాలంటే, ఆంధ్రులకొకటి ఒక ప్రత్యేక రైత్యయూనిట్ వుండవలసి సాధ్యం పడదని, యితరవరకు యం. యన్. యం. రైత్యతో ఆంధ్రుల కేంద్రపాలకుల వుంటుండినది గమనించవలసి బోధపడగలదు. కావున తేకవిధాల, ఆంధ్రులతో పురోభివృద్ధి రైత్యుల కేంద్రపాలనతో ఆధారపడివున్నదిగాన, కేంద్ర ప్రభుత్వము, రైత్యబోధకుగూడా పునరాలోచించి, కొంతకాలంకొద్దీనా, ఆంధ్రులకొకటి యీ కేసీస వ్యాయాన్ని కలుగ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

అనుకున్న ప్రకారం మేము రాష్ట్ర చేతక కాంగ్రెసువారు 16 తేది మద్రాసులో సత్యాగ్రహం నెల్లూరుజట్టులో ప్రారంభించారు. ప్రభుత్వం సత్యాగ్రహాలను అరెస్టుచేసి వదిలి పెడుతున్నది.

తమకు తిండిచాలేవిధంగా నెలకు 29,780 చేళ్ళ నాలు ప్రత్యేకించి పని కల్పించవలసిందిగా చేతక కార్మికులు కోరినారు. ప్రభుత్వం వారి కోర్కెను తీర్చువారణంగా, సత్యాగ్రహం ప్రారంభించవలసివచ్చింది.

మద్రాసు రాష్ట్రంలో చేతక పారిశ్రామికుల జీవనం యిటీవల ఎంత దుర్భరమైందీ, వివిధజట్టులలో సంభవించిన అట్టి మరణాలు రుజువుపరిచాయి. చేతక పారిశ్రామికుల యీ దీనస్థితిని ప్రభుత్వం గూడా గుర్తించి కొన్ని ప్రాంతాలలో నిరుద్యోగులైన చేతకవారికి నిరుద్యోగభృతినిచ్చి సహాయపడింది. కాని అది ఒక చేతక కుటుంబానికి నాలుగురోజుల జీవనానికిగూడా సరిపోదు. అంతకంటే ప్రభుత్వం సహాయపడలేదు. అందువల్ల యీసమస్య కాళ్ళ కిందగా పరివర్తించబడాలంటే, మద్రాసు రాష్ట్రంలో వుత్పత్తియ్యే నాలునుండి, ముందు రాష్ట్రంలోని చేతకవారికి సరిపోయే నాలును విధిగా తేటాయించడం మొక్కటే మార్గంగా తోస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీటికి ప్రయత్నించకుండా యిది ఒక రాజకీయపు కేంద్ర అని విమర్శించడం విపరీతంగావుంది. ఈ ప్రజలనలు, అరెస్టులు చేసిపెట్టితీసేమార్తం గుంతుంచేయవని, ఏదైనా చేతక కార్మికులకు బ్రతుకు వెరువుకల్పించి, వారి సత్యాగ్రహం విరమించేట్లు జాడడం ముఖ్యమని మద్రాసు ప్రభుత్వానికి మా హెచ్చరిక.

లహు భాషాకోవిదుడు, విద్యా పోషకుడు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్, జయపూర్ మహారాజా శ్రీ విశ్వేశ్వరవర్మగారు కత కనివారం రాత్రి 80 ఏట తేహయాత్రిచారించారు.

1935 లో వీరు 50తేల విరాళమిచ్చి సాయపడకుంటే యీసాదు మనకోక విశ్వవిద్యాలయమంటూ వుండేదిగాదు. ఇదిగాక ప్రతి ఏడులక్ష రూపాయల విరాళంగూడా ఇస్తున్నారు. ఈవిరాళం తన తనవంతురంగా కాళ్ళకిందగా జరుగుటకు జయపూర్లోని కోట పాడు ఎస్టేటును ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి వ్రాసి యిచ్చారు. విశ్వవిద్యాలయం చేతి వుచ్చడకు కారకుడైన శ్రీ కిట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి మరణ వార్త మాసిపోకముందే, శ్రీ వర్మగారు ఆస్థానించడం ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి తీరని లోటుకాగలదు.

కేంద్రప్రభుత్వంపట్ల తిరస్కార వైఖరి చూపిన ఘనత వహించిన బోధా రాజాను పదయ్య తునిచేసింది సేవూ ప్రభుత్వం.

## చేనేతవారి దుస్థితి

మద్రాసు రాష్ట్ర చేతక కాంగ్రెసువారే భారత ప్రధానికి పంపబడిన మొదటిసారి చేతకవారి దుస్థితిగూర్చి వివరిస్తూ, అట్టి కడగండ్లకు ప్రభుత్వం బాధ్యతవహించ తప్పదని, చేతక కార్మికుల నెలకొన్న సమస్యలను పరిష్కరించేందుకై ఈ క్రింది చర్యలను భారత ప్రభుత్వం, మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు తేటకే జరిపించడం అవసరమని తెలిపారు:

- (1) ఆంధ్ర భారత నాలురాకొనుంచి ప్రతిప్రభుత్వం దేశంలోవున్న మగ్గాలన్నింటికీ నాలు అందించేట్లు ప్రభుత్వం తేటకే ఉత్తర్వుచేయాలి. ఆ నాలునుండి మొదట మద్రాసు రాష్ట్రానికి అవసరమైన కనిష్ఠమొత్తం 29,780 చేళ్లనాలు యిచ్చుచే చేతకవారికి అందించాలి.
- (2) కాంగ్రెస్ ప్లానింగ్ కాన్ఫరెన్సు సీపారటు ప్రకారం కొన్ని రకములైన గుడ్లను తయారుచేసేపని చేతక మగ్గాలకుమార్చి తే ప్రత్యేకించాలి. ఆ ప్రత్యేకించబడ్డది తేకం మొత్తం ఉత్పత్తిలో 2/3 వంతుగా వుండే తరాలి.
- (3) చేతకవారి దుస్థితి పోగొట్టుకొనిన ఆంధ్రులకేవలం అరెస్టు కాలడించారని తేటకే విమర్శల చేయాలి.
- (4) ఖాది అభివృద్ధి కంట్రోల్ ఉత్తర్వును తేటకే రద్దుపరచి, ఏలాటి నిర్బంధాలు లేకుండా ఎవరుగానీ ఖద్దరును తయారుచేసి అమ్ముకోవడానికి అనుమతించాలి.
- (5) ప్రస్తుతంవున్న, తే ఇకవై నెలకొన బోయే చేతక సంఘాలలో చేరిన చేతక పనివారికి వర్తించుండా 50 ల వొలిన మద్రాసు ప్రభుత్వం అప్పులు ఇవ్వకలెను
- (6) ప్రాంతీయ, తేకగుడ్లమీద సేబు ట్యాక్సును ప్రభుత్వంవారు తొలగించాలి.

వై కోర్కెలను 15 ఏప్రిల్లోగా భారత ప్రభుత్వం మద్రాసు ప్రభుత్వం తీర్చని పక్షంలో 16 నుండి మద్రాసు సెక్రటేరియట్ ఎదుట సత్యాగ్రహం సాగించడానికి తీర్మానించబడింది

ఆయనకుమారుడు గడ్డ ఎక్కాలని ఆక్షేపించింది. ప్రీతిపన్ను, వ్యక్తిగత హావాలవిషయంకావలెనై అభ్యక్షునికి చెప్పకొందనిగూడా ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షం తెలియజేసింది.

## హైదరాబాద్ వృత్తాంతం

[5 వ పేజీ కొరవ]

వలస, చాలా ఎక్కువపని సర్కార్ వారికి కలుగవచ్చును.

పద్మజాయుడు పార్లమెంటు గొడవను రామాయణంలో విడవలేకుండా ఇక్కడివనం భావిస్తున్నారు. అమె ఎందుకుతంత తొందర పడ్డట్లు? ఆమెకు జవాబుమార్గం అంత కేసంగా, హేళనగా ఎందుకొచ్చినట్లు?

హైదరాబాద్ కల్చర్ ఎగ్జిబిషన్ యింతే కీ. సర్కార్ కీ వీరిన ఆఫీసర్లంతా నిజాయితీ చూటి నూరుపాళ్లు గలవారని. గోపాలస్వామిగారు ఒక కొత్తపద్ధతి తేటిచ్చి, తప్పించుకోవడం మంత్రి ఇవ్వదగిన సమాధానం కాదు.

ఇంతవరకు వారు తిప్పులు తేసిన సందర్భాలు మా నోటీసుకు రాలేదు. వస్తే విచారిస్తాం అని మంత్రి జవాబు చెప్పివుంటే సరిపోయేది.

## నెల్లూరు మణిటాక్స్ లో

21-4-1951 తేది శనివారం నుండి



కన్నంబ  
యన్. వరలక్ష్మి  
రజని -- కనకం  
నాగేశ్వరరావు  
సి. యస్. ఆర్.  
రేలంగి  
ఏ. వి. సుబ్బారావు  
సూరిదాసు  
నటించిన తెలుగుచిత్రం

శ్రీ రాజరాజేశ్వరి ఫిలిం కంపెనీ వారి

నౌదామిని

\*\*\*

రైత్యులు:-

కె. బి. నాగభూషణం



పోస్ట్ ఫిర్యాదులు:

కొంగుల వెంకటేశ్వరయ్య, రామారావు వారి ఖండిక ఫిర్యాదులపై మున్సిఫర్లు, గురించి పూర్తి చేయమని రామారావు, కలెక్టరు ఫిర్యాదులపై మున్సిఫర్లు, కలెక్టరు పిచ్చిరెడ్డిగారిని తమకు 'జమీన్దార్' సక్రమంగా చేరదలచిన మాకు వాగినవివరములు, మేము పోస్ట్ మామంటింట్లో గారికి ఫిర్యాదుచేయగా, వాటిపై తగినచర్య తీరని, యజమానిని సక్రమంగా చేరుటకునూ చర్య చేయని తెలిసింది.

యదిగాక యావారంలో ఉదయగిరి తా. దామచర్లపాడుకు సంబంధించిన తిమ్మారెడ్డిపల్లె పేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్; వాయుడుపేట తా. చిల్లమనేని నవమాలవెంటపల్లెయ్యగారిని తమకు 'జమీన్దార్' సక్రమంగా ఉండదలచిన వ్రాస్తున్నాడు. పోస్ట్ అఫీస్ వారి విషయంలోనూ తగినచర్య జరిపి, సక్రమముగా చేరదలచుట గావించుటగాక!

—మేజరు - జి. రెడ్డి

జమీనరైతు

20-4-1951 శుక్రవారము

శ్రీ ఖర చెత్ర తుధ్ద చతుర్దశి

అంబేద్కర్ విమర్శ

సమస్త బాధ్యతలను వ్యవహరింపబడే మంత్రి కలెక్షన్ల జరిపే ప్రతి కార్యానికి ప్రతి మంత్రి బాధ్యుడౌతాడు. మెహరబీ సభ్యుల అభిప్రాయానుగుణంగా జరిగే ప్రతి నిర్ణయానికి, యిష్టమున్న లేకున్నా మంత్రివర్గంలోని ప్రతి సభ్యుడు దానికి కట్టుబడి వుండవలసి వుంటుంది. ఆ విధమైన కట్టుబాటు, కృతజ్ఞత లేకుంటే సమస్త బాధ్యతతో నడుస్తున్న ఏ మంత్రివర్గమైనా నశింపబడు పాటగా కలెక్షన్లు.

కాని యీ పద్ధతికి విరుద్ధంగా, సమస్త బాధ్యతతో నిర్బంధపడ నెవ్వరూ మంత్రివర్గంలో ఒక సభ్యుడైన డాక్టర్ భీమరావ్ రాంకే అంబేద్కర్, ఒక పుస్తకాసరాలో తన ప్రభుత్వాన్నే నిరసించి మరలించాడు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలోకన్నా, బ్రిటిష్ వారి మెత్తనం క్రింద నిమ్మచాతులు నరికిపోయినవన్న ధోరణిలో భిల్లిలో జరిగిన ఒక నిమ్మచాతి మహాసభలో కూర్చుని వెళ్ళాడు.

హరిజనోద్ధరణ కొరకు అవినీతిగా కృషిచేసిన కాంగ్రెసు, దాని అభ్యర్థన నడుస్తున్న ప్రభుత్వాలమీద ఆయన చేసిన విమర్శ ఎంత నిర్లక్ష్యమైందో వివరించ నవసరంలేదు. కాని దాని-కంటే, సామాన్య జనాభానుగూడా లక్ష్యం చేయకుండా, తాను భాగస్వామిగా వున్న ప్రభుత్వాన్నే దూరబట్టడం విచిత్రంగావుంది.

ఇలాంటి క్రతుర్జ్ఞానహీన ధోరణులను సహించి పూనుకుంటే, ముమ్మారు యింతకంటే ప్రజాక్షేమదృష్ట్యా ప్రమాదకరమైన విషయాల్లో ప్రభుత్వం చిక్కుకోదం అరుగవచ్చు. పార్లమెంటు సభ్యులు ఒక్కొక్కరిలో 'యది ఎలక్షన్ ఎక్స్' అని తేల్చిచూపి, అంత తేలికగా తొలగించేయదగినవారని మార్కింగ్ మా అభిప్రాయం ఇతరతరాలలో అయితే యీసాటికి ప్రధాని అడుగడముడే రాజీనామా యిచ్చివుంటుడు.

ఈ విషయంలో సాంప్రదాయం ప్రకారం నెవ్వరూ అంబేద్కర్ ను రాజీనామా కోరుతాడో, లేక ఆ రివి అభిప్రాయం దీనుకొని సర్దుబాటుచేస్తాడో చూడవలసివుంది.

కమ్యూనిస్టు కె వి. రమణారెడ్డి బెదిరింపు!

అతైన రామకృష్ణారెడ్డిగారి కుమార్తె వివాహం సందర్భంగా, 23-2-51 తేదీ 'జమీన్దార్'లోని 'వెల్లిళ్ల పురాణం' శీర్షిక క్రింద మనలోని రంగారెడ్డి మాదిరిగాకుండా, స్వగోత్రీయుల్ని (రాజీయంగా), బుద్ధిమంతుల్ని అబ్దులుగా సంపాదించుకొన్న రామకృష్ణారెడ్డి అదృష్టవంతుడు, అభినందనీయుడు" అని ప్రకటించబడ్డదానికి సమాధానం వారి పత్రికైన 'నెల్లూరు న్యూస్'లో ఆసభ్యంగా, అసాగరికంగా చూపించినాడు. విద్యావంతుడు, అభ్యుదయ రచయిత అనబడే కె. వి. రమణారెడ్డి, కాని దానికి మేమేమిసమాధానం యివ్వలేము. యివ్వదలచుకోలేము.

మొన్న 'జమీన్దార్'లో ఎడిటరుకు కనపడి ఆ ఆసభ్యకరమైన ధోరణిలోనే మాట్లాడి మీకు ఎప్పుడో ఒకనాడు దీనికి ప్రతిఫలముంటుందనని బెదిరించివాడు. తెలంగాణంలో జరిగే పాఠ్యలు దోపిష్టి న్యాయమైనవని యీ నాడుగూడా సమర్థించే రెడ్డిగారికి ఈ బెదిరింపులుగూడా సహజమేకదా!.....

గంగవరం రైటింగు

భూముల విషయంలో వచ్చిన తగాదాలపై కొవ్వూరు తా. గంగవరంలో 11 తేదీ మురుక గాలముపై రైటింగుజరిగి, రెవారి ఫుల్లయ్య చనిపోయినట్లు తెలుస్తున్నది. ఒకపార్టీలో రైట్టి చంద్రారెడ్డి, కామో వెంటకుమార్తారెడ్డి అదిగా కలవారును - రెండవపార్టీలో గణేసుని నుల్లూరామిరెడ్డి వున్నారని, చనిపోయినవ్యక్తి గణేసుని నుల్లూరామిరెడ్డిపార్టీకి సంబంధించినవాడని తెలుస్తున్నది. పోలీస్ ఇరుపార్టీలలో 11 మందిని అరెస్టుచేసినట్లుగూడా తెలుస్తున్నది. కేసు పోలీస్ కార్యాలయంలో వుంది.

విమిటికథ?

[10 వ పేజీ కొరవ]

తెలియదని రామకృష్ణగారికి చెప్పాడట. "6 తేదీ పత్రిక అచ్చుగాక ముందునండి దాని ఎడిటర్ ఇస్కాయర్ మాత్రం అంతర్జాత మైనాడట."

ఈ విషయం యధార్థమైవుంటే, అది ఎప్పుడు ఆవుయింది, ఎవరు అచ్చువేశారు మొదలగు విషయాలన్నీ విచారించవలసిన బాధ్యత అధికారస్థులదని, మాకేమి సంబంధం లేదు. —సం. జ. రె.

హెచ్చరిక

నెల్లూరు సంత పేట కోసూరు వీరాచార్యుల ధర్మసక్తిం వార్డు నె 10 య, దోర్ నె 284 య పై భర్తృవక్రము విశ్వబ్రాహ్మణ జనోపయోగాధ్యము కి. శ్రీ కోసూరు వీరాచార్యులు యేర్పాటు చేసియుండగా, దీనిని సడల వీరాచార్యుల కుమార్తె శ్రీరాం భగవరాంబ అబ్దులు మార్కుండేయులు అనువారు విశ్రాంతిచుకుట ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ సత్యముయొక్క రక్షణఅభ్యుద్ధిని పోషణను గురించి విశ్వబ్రాహ్మణ యువజనసంఘంవారు కోర్టు ద్వారా చర్యతీసికొనుటకు యిదివరకే

తీర్మానించుచున్నాడు. వై పరిశ్రమనందు అమ్మటకు శ్రీరాం భగవరాంబ అబ్దులు, మరెవ్వరికీ గాని హక్కు లేదనిపి, హాజరయి చర్యలు కొనరాదనిపి యా చర్యునికి యిందుచేట పాచ్చిక లేదనెను.

—విశ్వబ్రాహ్మణ యువజనసంఘం, నెల్లూరు 19-4-51

మదనపల్లె డి. ము. కోర్టులో O. S. No. 103 of 51

డి. లక్ష్మణరావు ... —వాది. కలెక్షన్ల శ్రీనివాసులురెడ్డి —ప్రతివాది. యీ నెంబరులోని వాది ప్రతివాదియైన వై కోర్టులో ప్రతివాదికల్లు వారికి రావలసిన పో నోటుబావు బాకిన్ని, లెక్కబావు బాకిన్ని చేరు 345/- లకు దావా దాఖలుచేసివాడు. సదరుదావా 6-6-51 తేదీ వాయిదా వేయబడినది. సదరుదావాదా లేది పక్షం 11 గొల్లకు ప్రతివాది స్వయముగా గాని, దోహద్యారాగా గానివచ్చి కెంజిక్షేపం తెల్పుకోవలెట సదరు దావాను ప్రతివాదిపక్షం తీర్మానించబడునని తెలియజేయడమయినది. —ఎ సంబంధపు-వకీలు.

చోడవరం డి. ము. కోర్టులో S. O. 61 of 50 E. P. 42 of 51

ముమ్మలూరి రామమూర్తి —వాది. సంబంధి సింహాచలంకరెడ్డి —ప్రతివాదు. వై నెంబరువాదికి రావలసిన డిక్రీబాకి గాను శృంగవరపుకోట తా. రామస్వామిపేట గ్రామంలో యున్న ప్రతివాదు తా. తాటిగూరుల వాసమిద్దెయిల్లు 11-6-1951 తేదీ వుదయము 11 గొల్లల లగాయకు వై కోర్టువారి యెదుట 5 గొల్లల వరకు ఏలంకావడును. రావలసినవారు ఆ కోణన ఏలంలో పాడుకొనవచ్చును. ఇతర వివరములు వాదిపక్షంలో ఆఫీసులో తెలుపబడును. స్కూరుపాట రు 350/- లు. —తేజ్వీటి అప్పలనరసింహం-వాదిపక్షం.

తెనాలి సబ్ కోర్టులో A. S. No. 20 of 1951. డివి రామకృష్ణమూర్తియ్య —అప్పిలెంటు - (ప్రతివాది) కొంపిరెడ్డి వెంకటకృష్ణయ్య (రెడ్డి) వరసంహృత వాదులు పా. కోర్టులు - కలెక్షన్ D.M.O —రెస్పాండెంటు - (వాది) వోటియం: యీ నెంబరు అఫీ డెంటు (ప్రతివాది) Repali D.M.O file D.S. 256/49 దావామీద అప్పిలెంటు గా మీకు వోటియంమి త్తము 27-6-1951 తేదీకి వాయిదావేసివారు. సదరు వాయిదాకు మీరు స్వయముగాగాని, క్షీదరుద్వారాగాని వాయిదాకోడా 10 గొల్లకు కోర్టుకువచ్చి మీ కులకక్షేపణలు తెల్పుకోవలెను. తేదీకో యీ పక్షాక్షమందు తీర్మానించబడునని మీకు ఇందుమాలంగా తెల్పడమైనది. —మన్నర వెంకటాచార్యులవారు, అప్పిలెంటు అడ్వోకేటు.

In the Court of the District Munsiff of Chittoor. E. P. No. 464 of 1950 O. S. No. 249 of 1949 B. Pullayya Chetty ... Ex-petitioner (D.H.) K. Anjaneyulu Chetty & others —Respondents (J. D. S.) Please take notice that the J. D. S. immoveable property will be sold by public auction in the court premises on 11-6-51. Intending bidders may verify the particulars on the date of sale. —R Ramachandra Reddy, Advocate for D.H.

శిస్తు తగ్గుదల చట్టం కల 2 ఆరాలు, పోసీ 9 సైలులు మీకాక్రతు" మేజరుకు వాయించి.

సకల విధములైన పుస్తకములు, ప్రేషనరీ వస్తువులు సరసమైన ధరలకు అందజేసేవారు శ్రీ వాణీ బుక్ డిపో., ప్రేషనర్లు అండ్ బక్ స్టెల్లర్లు, ట్రాంకురోడ్డు — నెల్లూరు. ప్రాప్రయిటరు: చుండి సుబ్బారావు - రాయసం చెంచుసుబ్బారాయుడు.

మద్రాసు వెల్ఫేర్ ఫండు — నెల్లూరుశాఖ నెల్లూరు క్షయస్పత్రి పాతభవనానికి సంబంధించిన సామానుల బహిరంగ ఏలం ప్రస్తుతం నెల్లూరు వెల్ఫేర్ ఫండు క్షయస్పత్రి నిర్వహణ పోట్లూరు పాత భవనానికి సంబంధించిన కలెక్షన్లు - చార్జ్ సంధాన - కిటికీలు - నెంబరు - బొంత రాయి - కంకర మొదలగు సామానులు మే కల 6 తేదీ ఆదివారం నెల్లూరు క్షయస్పత్రి ఆవరణలో బహిరంగ ఏలం జేయబడును. వివరాలు: వాళ్ల తెలుగుకోసమును. నవాబుపేట, నెల్లూరు. —చుండిగారు సుబ్బయ్యరెడ్డి, గౌరవకార్యదర్శి.



[illegible]



# నెల్లూరు ఎలక్షన్లు

విమర్శలు

## కమ్యూనిస్టుల అరెస్టులు

నెల్లూరు జిల్లా కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి బసవారెడ్డి కంఠరయ్యగారిని 8-4-51 ని చాచిరి తాలూకా కోవంపల్లెలో అరెస్టుచేసివారట. పి. సి. ముఖ్యమంత్రిగారి 10-4-51 తేదీ అరెస్టుచేసి యిద్దరిని 11-4-51 తేదీ నూతూరు సబ్ డివిజన్లోని కోట్లలో వా. జ. రు. పెట్టగా రిమండుయిచ్చారట.

బసవారెడ్డి కంఠరయ్యగారి క్రితము కన భర్తనుగూర్చి భయ సంకేతాలతో అంతాళన చెందుతూ వుత్తరము వ్రాసినది. భర్తలకు ఆపదలాచివనప్పుడు భార్యలు అంతాళనపడదం స్వభావమే. కాని ఈ కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారు ఎంతమంది భర్తలను కార్మికులతో, ఎంత మంది భార్య భర్తలను విడదీసివారో, ఎంత మంది ఆడవారిని చంపివారో, ఎంతమంది రిద్దలను, తల్లులను ఘోరపాత్రలయిచేసివారో, ఎన్ని ఇంట్లు తగులబెట్టివారో, ఎన్ని కొంతలు దోచుకున్నారో చెప్పడానికి సాధ్యమకాదుగదా! ఈ అత్యాచారంతా ఈ కమ్యూనిస్టుపార్టీలో ముఖ్యుడు ఈ కంఠరయ్యగారిదా కాదుగదా! శ్రీకేశవమ్మ! బ్రతికున్న కంఠరయ్యను గూర్చి నీవే ఇంతఅంతాళన పడుతున్నావే, నై ఘోరపాత్రలు జరిగినప్పుడు ఎంతమందిభార్యలు, రిద్దలు గోడుగోడని విలపించారో ఒకమాటు ప్రధానానికి తెచ్చుకోండి. ఇంతమాత్రం నీ భర్తకు నీవు బోధించలేదోయివావా తల్లీ!

12-9-50 తేదీ నూతూరు తాలూకా కొర్రామవారిపాలెంపైజరిగిన కమ్యూనిస్టులదాడి సందర్భంలో అరెస్టుగావించబడ్డ వానిరెడ్డికృష్ణారెడ్డినిజిల్లాజడ్జి జామీనుమీద విడుదలచేశాడు. ముద్దయితరపున సోమలిక్ష్మ పి.సి. రెడ్డి, పి.వి.నరసింహంగారలు, ప్రభుత్వం తరపున కేరాల దళితభరణురెడ్డిగారు వాదించారు.

## “ఎందరో మహానుభావులు”

ఒకనాడు ఎవ్వరూ అడగకుండానే ఆయా చిరంగా కలెక్టరునుగూర్చి వివరీత చెడ్డవాదని చెప్పిన ఒక మహాపెద్దమనిషి, మహాస్వామి స్వామియాల విమర్శించే ఒక శేషమీ దురంధుడు, మేకపన్నె ప్రతికల లోకాన్ని భ్రమింపజేసే ఒక మహాపురుషుడు, చెడ్డవాదని చెప్పిన ఆనోటితోనే, ఆ హృదయంతోనే, కలెక్టరు గొప్పవాడు, మంచివాడు, పెద్దమనిషి అని పాడులను తయారుచేసి చెప్పించాడట. ఇట్టి పెద్దమనుష్యులనే “నాడుపలకల”ను ఎందరినో చూచిగదా త్యాగరాజు “ఎందరో మహానుభావులు”ని కీర్తించాడు.

## “పరోపకారార్థ మిదంశరీరం”

పి. వి. కృష్ణయ్యగారిచే ఆంధ్రసభ అను ఒక సంస్థవదుచున్నది. ఆసభసభ్యులున్నూ, సభాకీర్తులున్నూ, న్యాయవాదులతో వీరి కృషిన్నూ అయిన శ్రీ కోట ప్రసాదరావు, యం. యస్. సరసింహారావుగారు మొన్న సత్యవాదకాగితద్వారా పిలువని పేరంటంగా రిక్త కలెక్టరు తోగొప్పగారి అనుకూలంగా నాడ్డు యిచ్చి వచ్చారట.

మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిచే అనుమతం పొందిన కాగుమపాటికాలినేనికలెక్టరు, గాంధీ అభివృద్ధి అను గ్రంథం కాటకలకు శ్రీ పి. వి.

కృష్ణయ్యగారిచే వడపలకు ఆంధ్రసభవారు గోపాలరెడ్డిగారు కోరకుండానే 8-5-51 ని కిరీ రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ప్రదర్శిస్తారట. వీనికి భూలోకంలో కొందరు అధికారులు దీక్షలు ఆమ్మివెడతారట.

శ్రీ పి. వి. కృష్ణయ్యగారి సోదరులున్నూ, మహాపాపాపా యుగంలో స్త్రీక్ష అశీసర్ అని పేరున్న సుందరరామయ్యగారు దీప్తి కాన్సెల్టరుగావున్న జ్ఞామపీడితమైన దర్శి దీని జ్ఞాలో ఎవ్వరు కోరకుండానే ప్రజల ఆంధ్ర సభకు కానుకలు సమర్పిస్తున్నారట.

యదార్థము ననించుగాక!

దర్శి దీనిజ్ఞాలో జ్ఞానం కాండక మడుగుంటే కలెక్టరు జ్ఞానంలేదని వాగిసివాదని మొన్న విమర్శించిన మహానంద చాచరిగారు నిన్నటికో ఆయాచిరంగా కలెక్టరు చాలా మంచివాడు, గొప్పవాడు ఈ తాలూకా కుపకారంచేశాడని కలెక్టరు ను సభాధ్యక్షుని “నెల్లూరు మ్యాగ్” ఇత్యాది పత్రికలగుడా ప్రశంస పంపించాడట.

ఇది అవ్యాఖ్యావార్తా సంగ్రహమాత్రం.

## చచ్చిననాడుకూడా గుడ్డుకు కరువేనా?

గత 1.వ తేదీ నవలాకు తోటలలో ఒక ముస్లిం చనిపోతే శవంమీద కప్పడానికి మల్లు దొరకక శానా యిబ్బందిపడుతుంటే ఒక దర్జీ పెద్దమనిషి తనపురుషులు కుట్టుడానికిచ్చిన మల్లును దానంజేసి పుణ్యం గట్టుకున్నాడని నశం స్టోరు ప్రాప్తయిటకు వ్రాస్తున్నాడు.

చనిపోయిన హిందూ ముస్లిం కాలకు అడ్డంలేకుండా సరఫరాచేయుటకు ఏదైన ఒక రైసెన్సుదారుకు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది.

## దొడ్డిచింతల మునసపే

దీనిరి తాలూకా దొడ్డిచింతల మునస పు కోటపాటి చిన్నపరెడ్డియొక్క తమ్ముడు గురు స్వామిరెడ్డి ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు అన్నసంగతి ఆ తాలూకాలో ప్రతిమనిషికి తెలిసినదే. దోపిష్టి వగైరాలలో అతని పాత్ర ఎంతవరకో అక్కడ తెలియనివాడులేదు. అతను అందర గొండులోవుండి వస్తూపోతుంటాడు. సంబంధాలున్నాయో లేదంటున్నది.

ఈ కారణంతో మునస పు ను ఆనాడు సమైదు చేసివారు. ఈనాడు రద్దుచేసివారు. లక్ష్మీరెడ్డిగారిని అడిగితే కారణమేమన్నా చెబుతాడా?

## వైడా సుబ్బరామయ్య కేసు

ఇసుం అధికభరణిమృదనే కేసులో వైడా సుబ్బరామయ్యకు క్రిందికోర్టు విధించిన జాల్మా వాపై జరిపిన అప్పీలులో, జిల్లాజడ్జి యాలోక తీర్పుతెచ్చుతూ సుబ్బరామయ్యజాల్మానా 500 నుండి 200 లకు, అతని గుమాస్తా జాల్మానా 500 నుండి వందకుతగ్గించారు.

## కోర్టుల మూత

జిల్లాకోర్టు ఏప్రిల్ 23 తేదీన, మునస పు కోర్టును 13 తేదీన మూసి, అన్ని కోర్టులు కాక 16 తేదీ తెరచివరికి తెలుస్తున్నది.

దీని ముఖ్యకోర్టుమాత్రం 23-4-51 తేదీ మూసి, 28-5-51 తేదీ తెరచివరికి తెలుస్తున్నది.

## సంచిపోయింది!

18 తేదీ ఉదయం ఈశ్రావణములో నెల్లూరికి వస్తూ జిల్లా వెంకటేశ్వరుడుగారు బస్సులో సంచి మరచిపోయినవారట. తేనోతల్లిన సంచి. అందులో “సాందరనందము”, ఒక కాంతు నోటుపుస్తకం, ఫస్టుఎయిడ్ సర్టిఫికేటు వున్నాయట. దొరకినవాడు “జనమిత్రము” అఫీసుకు చేర్చమని పార్శిస్తున్నాడు.

## తపాలా ఉద్యోగుల సంఘం

నెల్లూరు డివిజన్ ఎక్స్ ప్రెస్ డిపార్టుమెంటు వుద్యోగుల ద్వితీయ వార్షికోత్సవం ఈ నెల 29 తేదీ బొగోపల్లె జరుగనున్నది. శ్రీ కెన్నల కంటి రాఘవయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. శ్రీ గుట్టం వెంకటసుబ్బరామయ్యగారు సమావేశమును ప్రారంభింతురు.

## రైతు కాంట్రాక్టు

ప్రభుత్వంవారిచ్చిన రైతు కాంట్రాక్టు ఉత్తర్వును రెవిన్యూ బోర్డువారు ఇటీవల ఆపుదలచేయగా, కామ ప్రభుత్వానికి మొదలరాండం పంపుకొన్నారనీ, దానిమీద, తిరుగా రైతు కాంట్రాక్టు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వుచేశారని జిల్లా రైతు కాంగ్రెసు సంఘము తెలుపుచున్నది. ఉత్పత్తి చారునకు నేణు టాక్సుకూడా వుండదు. కనుక రైతు కాంట్రాక్టుకు ధాన్యం యివ్వదలచిన రైతులు, నెంటునే పట్టుకుమీద తమ ధాన్యం మిల్లు చేయించి ప్రభుత్వానికి యివ్వవలసిందిగా తెలుపుతున్నారు.

## షావులచట్టం - జుల్మానాలు

ఈ క్రిందివారికి షావులచట్టం క్రింద జుల్మానాలు విధించ బడ్డట్లు నెల్లూరు 2 వ సర్కిల్ అసిస్టెంటు శిబిర్ యన్ స్పెక్టరు శ్రీ యస్. సుబ్బరాయర్ రెడ్డిగారు తెలుపుతున్నారు:—

నోటీసుబోర్డు అంక్షడిముందు తగలించని నేరానికి, - నైకో షావు అనామృత బాషాకు రు.2, బంతు యజమాని తబ్బర్ సత్తాకు, రు.5, వడ్డంగి అడ్డంకి కోటయ్యకు రు.3. మోహా పిండిమిల్లు యజమాని యస్. శేషచలంపెట్టి రు.25 లు జుల్మానా విధించారు.

## రైసుమిల్లు రైసెన్సు అవుదల

దంపకానికిచ్చిన ధాన్యం రెక్క సభా మంగాలేని కారణంతో కోర్టును పి. రమణారెడ్డిగారి రైసుమిల్లు రైసెన్సు ఒక నెలకోజులు సస్పెండు చేయబడింది.

## మునిసిపల్ కౌన్సిల్ మీటింగు

ఈనెల 29 తేదీ సాయంత్రం 5 O'clock మునిసిపల్ కౌన్సిల్ మీటింగు జరుగనున్నది.

## ప్రజా పార్టీ

నెల్లూరు జిల్లానుండి ఎన్నికైన రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభ్యులలో రంగారాని బలవరచిన అయిదు మందిలో యిప్పటివరకు ఎవ్వరూ రాజీనామాయిచ్చి ప్రజా పార్టీలో చేరలేదట. అయిదుమంది కలిసికొని, ఒక నిర్ణయానికి వచ్చుటకు నిశ్చయించుకున్నారునని, వారు ఇంకాకనుకొనలేదని తెలుస్తున్నది. రామకృష్ణారెడ్డిగారు మాత్రం కాంగ్రెస్ సభ్యత్వానికి రాజీనామా యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది.

## ఏమిటికథ?

8-4-51 తేదీ ‘నెల్లూరుమ్యాగ్’ పత్రిక కువచ్చిన దురవస్థనుగూర్చి ఒకరు యాక్రింది విధంగా వ్రాస్తున్నారు.

“నెల్లూరులో ‘నెల్లూరుమ్యాగ్’ అనే వార పత్రికొకటుందని, దానికి కమ్యూనిస్టు యిష్టా యిత ఎడిటరుని, ఎంతో సన్నిహితంగా వుంటూ, అన్ని విషయాలలో మేకంగా వ్యవహరించుండిన ‘నవయుగం’, ‘నెల్లూరు మ్యాగ్’ ల మధ్య యిటీవల ఏమిటగాదా వచ్చిందోగాని కీక్రంగా కీచులాడుకుంటుండడం, ఒక ప్రవచనంతో దీక్ష తమకావీమకాని, మరొక ప్రవచనంతో అచ్చువేస్తున్నప్పుడు ‘నెల్లూరు మ్యాగ్’ ను ‘నవయుగం’ పట్టివ్వడం, అది అధికారుల పాడు భూతివల సమయకాలు గావడం అందరకు తెలిసిందే

“ఇదిగాక యిటీవల మరొక సంఘటన నూడా జరిగింది.

“6-4-51 తేదీ ‘నెల్లూరుమ్యాగ్’ పత్రిక ప్రకారంగా అచ్చయి, కొంతమాత్రం క్రిమికమైంది. దీనిపై రాఘవయ్యగారు ఫిర్యాదుజేస్తూ ఆసందకప్రతిని నూడా అధికార్లు యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. మువ్వారం, అనగా 13-4-51 తేదీ ఆ 6-4-51 తేదీ పత్రికే మొదటి కాగితం ముచ్చతో నెంకడింది. అందులో, ముచ్చరాలయములోని యంత్రముల మరమ్మత్తులకు 6 తేదీ ప్రతీక సకాలంలో ప్రోటెంపబడలేదని, అందువల్ల 6 తేదీ పత్రిక, 12 తేదీ పత్రిక రెండూకలిపి ప్రయతం ప్రోటెస్టుచూచి తెలిపారు. కాని, మొదటి షేటిలో 13 తేదీ, లోపలపుటలలో 6 తేదీ వుంది. అందులోనూడా 7 షేటి 4 వ కాలం అడుగున ‘ఎల్లా ఎడిటరు స్టంట్-ఇది జరిగిన యదార్థం’ అనేపేటకు కనపడకుండా నలుపు చేయబడివుంది. 6-4-51 తేదీ సంచికలో వుండిన యాదిగున నివయం 13 తేదీ నెంకడిన ప్రతీకలోలేదు. అది —

- ‘పట్టవారంలో’
- ‘(1) ఎల్లా ఎడిటరు ఎవరిద్ద- గోత్రాల వివరం?’
- ‘(2) శ్రీమతి వజ్రంకలాపంలో ఎల్లా ఎడిటరు విలాపం?’
- ‘(3) ... తల్లి చెరిగి, ఈమెగారి చిల్డ ఫండ్ మోసాలు, ఆ ప్రకారం బ్రతుకు-వేస్త ఎక్కడిది? ఎవరి ఆదరణ.

—ఇంకా .... ఇంకా....

“ఈ పత్రిక అచ్చయ్యే ది. ఆర్. (వెన్ యజమాని 6 తేదీ పత్రికమాత్రం తన ప్రెస్లో అచ్చయిందని. 13 తేదీ పత్రిక విషయం తనకు —కోరక 7 వ షేటిలో

## మెకార్థర్ బర్తరమ్ (9వ పేజీకొరవ)

భవిష్యత్కార్యక్రమాన్ని గూర్చి చెప్పియో వాలనినిర్ణయించారు.

మొత్తంమీద కోరియా యుద్ధసమస్యపై ప్రియ పరిపం రాజీయపరిస్థితి ఒక విభిన్న స్థితివాదావరణానికి లోనైంది. విడుగుపడినవారు చెల్లాచెదలైన వాతావరణంవరే. మెకార్థర్ చర్రరకీతవార విప్ర్రాంత చేతస్మయైన పరిపం రాజీయ వాతావరణము అస్థిమితమైన, సందిగ్ధమైన పరిస్థితికి లోనైవున్నది. ఈ కుక్రవారంనాడు మెకార్థర్ అమెరికా కాంగ్రెసు-సెనెట్ ల సంయుక్త సమావేశంలో ప్రసంగించనున్నాడు. రాజోవు వారంలో మరి కొన్ని విభాగంతులను పరిపం వింటుంది. తదనంతరంగాని, ఈ వాతావరణంలో స్పష్టత తొలిగి కదలికపాడేమిటను.



# నెల్లూరు ముచ్చటలు

కొరవ

## జమాబందీ మామూళ్లు

జమాబందీ అనునది అక్షయ దినాలు మొదలు ఈ దినంవరకు నిర్వహించే కొనసాగుతున్నది. అయితే ఆనాటివర్గీకరణకు, ఆనాటి అవకాశాలు, ఆనాటి ఆదర్శాలు. ఆనాటికి ఈనాటికి పోలికలు కనబడతాయి. ఆనాడు భూములనిర్వహణలు, భాగ్యపుష్కలు ఆయా సంవత్సరం పంటలనుబట్టి భాగ్యపుష్కలుగా వసూలు చేసేవారు. జమాబందీ బంగారీగాని ఏభూమి ఎంతవీధులు, ఎంతభాగ్యం చెల్లించవలె, పట్టా బందీ తెలిసేదిగాదు. జమాబందీ వాడు రైతు పరిభ్రంతుల మధ్యనుండే అన్ని రక రుణాలు ఆదినం పరిష్కారం అయ్యేవి.

ఈనాడు అటులేదు. భూములనిర్వహణల నిర్వహణ ఏర్పడియున్నది. అన్ని రెక్కలు ఎప్పుడోపుడు రియాయ, పంపి ఉద్ధరపులు అవుతున్నవి. కొంతకాలం తీరవనిర్వహణ, ముజరాలు, జమాబందీవాడు తీర్మానంఅయ్యేవి, ఇప్పుడట్లుకాదు. అయిదారు నెలలరైల్లో ఎప్పుడుకప్పుడు రియాయచేసేపంపి ఉద్ధరపులగుతున్నవి. ఏ తరగతులవాడు వాటికే పరిష్కారం అగుతున్నది. ఆలాంటి సమయమున ఈనాడు జమాబందీయననది అక్కరలేదు. ఈ విషయంసూచి చాలానాడుగా రైల్లన భర్తనలు జరుగుతున్నవి.

ఇక జమాబందీ మామూళ్లనుగురించి:- ఈ మామూళ్ల కథనాడ అక్షయ దినాలు మొదలు సాగుతున్నట్లున్నది. అయితే ఇదివరకు ఆ మామూళ్లుగా నున్నప్పటికీ ప్రతిమంగా రిగ్గి పోయింది. ఈ మామూళ్లవిషయం ప్రభుత్వమునకు తెలిసినదే! కాననభలలో అప్పుడప్పుడు ప్రసక్తికాలవడదే! రైతులవద్దనుండి గ్రామాధికారులు; గ్రామాధికారులనుండి అధికారులు జమాబందీభర్తలని వసూలుచేస్తున్నదనేవిషయం అందరవరిగిన బహిరంగ రహస్యమే!

ఈసంవత్సరం కనిగిరితాలూకా జమాబందీ కలెక్టరుచే జరుపబడినది. ఈమధ్య తూమాటి కృష్ణమూర్తి ప్రతికలో ప్రకటించిన కారణంబే నైతేనో, ఎట్లయితేనేమి కలెక్టరుతోగొప్పగారి నోటికురుకాలి కనంగా మందలించాడని, ఆ కారణంగా కనిగిరి జమాబందీలో మామూళ్లు కడారాకయిన నిలిచిపోయినవని తెలుస్తున్నది. భేష్! మంచిపనే జరిగినది. ఇట్లే అన్ని తాలూకాల్లోను దీర్ఘకాలం కనంగా మందలించడం అవసరం.

అట్లే గ్రామాధికారులగుడా రైతులనుండి జమాబందీ మామూళ్లనేమి వసూలుచేయకుండా ఆపడం మంచిది. రైతులగుడా దీన్ని గుర్తించుకొనాలి.

## కొవలి కాలేజీ

“97 ఎకరాల ప్రభుత్వయిచ్చింది. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ప్యూవర్ యిచ్చింది. 91 నేల దాకలిచ్చారు.

ఇక 47 నేల వసూలు కావనీవున్నది. ఇది గాక కావలి పంచాయితీవద్ద 15 నేలలురైల్లో యిస్తుంది.

గత తే 28 ది శుభముసూరైన పెద్దకు కంభుస్థాపనగాడా జరిగింది. ఇకగర్భంలో వున్న రహస్యం కాలేజీ నామకరణ విషయం లోనే. సభ్యులందరిలో ఒక్కొక్కప్పు తక్కిన అందరు ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చివున్నారు. అదిరహస్యం మాకు యిప్పుడు చెప్పగూడదు.”

ఇదీ, తేభలాని విషయం.

పోగొడుడి మాకుచెప్పనక్కరలేదు. కాని “మంచిపనే అయితేఅదేకపోయినా చెప్ప” మన్నాడు పెద్దకు. ఎవరైనా లక్షకు రిగ్గనిమొత్తమిస్తే కాలేజీని వారికి అంకితమివ్వండి. లేదా “కావలి కాలేజీ” అని పేరుపెట్టండి. అంతే కాని మాట్టిళ్ళకు మాత్రం అమ్మ వద్దనుమండి.

పోగొడు:- జిల్లా మన్యక్ (శ్రీ మన్నెం రామ మూర్తిగారి ఇంట్లో 1 తేదీ రాత్రి) ముద్ర 10-15 వందల రూపాయల అస్తి పోగొడిపోయినది.

మొగ్గూరు వర్తకులు గు 265 ల వంతున కొని కొన్న వాడ కామాక్షిగర్భంలో దాచి వారిన 5 పుట్టభాగ్యం పట్టుబడినవట.

ఈ సంవత్సరం మన యింజనీరు ఈ జిల్లాలో నీటి వనరుల క్రింద 23 లక్షలు ఖర్చుచెట్టి వారట!

గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి కమాన్వెన్టు తేజవాబుదారిగా విడుదలై వాడు.

‘చతుర్ముఖబ్రహ్మ’ పట్టుకొన్న శ్రీ సిద్ధవరపు పిచ్చిరెడ్డిగారి భాగ్యమనేమి 4 పు-17 తూములట. ఆరెడ్డివారంటునేది గత 28 తేదీ నుండి వెతుకుతున్నది.

## చిత్ర సమీక్ష

(6 వ పేజీ కొరవ)

శ్రీరంధ్రాపు, వరలక్ష్మి, వీరి నటనలో విశేష మేమీ కనపడలేదు. కన్నాంబ పాటలు ప్రాప్త దనంకలిగి చెవికింపుగావున్నాయి. విలాసవతి పాత్రను రచన చక్కగా పోషించింది. కామక త్యాన్ని మోతాదుగా పోషించింది. నాట్యాలు ఇంపుగా సభ్యతకు సమీపంగా వున్నాయి. కావలి ముక్తసరిగావుండడం గమనార్హం.

మొత్తానికి “సాదామిని” ఇటీవల విడుదలైన చిత్రాలకు తీసిపోదు. కానీ ప్రత్యేకత తేనీని సాధించలేదు. సాండు, ఫోటోగ్రఫీ బాగున్నాయి.

—మా విజయవాడ విలేజర్

## పశువుల బీళ్ళకు హెచ్చు శిస్తు రేటు

యా నెల 9 తేదీ కుంజేడులో మకాం చేయు శ్రీ వెంకటగిరి ఎస్టేటు మేనేజరు శ్రీ కొటయ్యచాదరిగారిని నెల్లూరు జిల్లా జమీన్దార్లకుంపు కార్యదర్శి రావిపాటి మహేందర కలసుకొని “అనాదినండి రైతులు సాగులేని బంజర్లను పశువులబీళ్ళ క్రింద వుపయోగిస్తూ, వాటికి నిర్ణయించిన తగ్గు మెరక రేటునుగాని, ప్రతిభూమి మెరకరేటునుగాని చెల్లించుచున్నారనియు, యిప్పుడుప్రభుత్వం యీ బీళ్ళకు యరరాట్ జిల్లా హెచ్చుమెరక రేటుగురు 4-8-0 యన్నా తెన్నులు వగైరాలకులిపి వసూలుచేస్తున్నారనియు, యింక హెచ్చుశిస్తు ఏ జమీందారిలోను లేదనియు, దానిని పోగొడు మెరక రేటుకుగాని తేలరాగడ వున్న తక్కువ మెరకరేటుకుగాని తగ్గించ

మనియు, కోరిరి. ఆగ్రహారందాడులు ఎవో వంతుపెట్టి చెన్నులు తమవని అడ్డంకాలు కల్పించిరి. తేల్చగామరదాను, బంజర్లన్నీతమనని రైతుల్లోబిల్లులకు లాగుచున్నారనియు, వెంకటగిరి జమీందారు ఏకంబులను ఏర్పరచి కట్టె, కంపకు పర్చిట్లు తామేయిస్తామనియు, అలాగేనుకొని వారినిబాధిస్తూ, నెల్లూరు తెచ్చుకుని తీవంచేమారీలను తెదించి 0-1-0 0-2-0 కు కట్టెల మోపులు చేయించుకొని బాధించుచున్నారనియు, తెల్లి వీరికి రక్షణ కల్పించమని కోరిరి. శ్రీ మేనేజరుగారు పశువుల బీళ్ళ రేటును గాగ్రహహెచ్చు మెరకరేటుక్రింద మార్చి వుల్లియులు వేరిరి. అందువల్ల యరరానికి దువ శిస్తుకల్గి లాభంకలిగినది. ఇక ఆగ్రహారం చెన్నుల విషయం గవర్నమెంటుకు వ్రాస్తామనియు, కట్టె కంపకు జమీందారి ఎక్సెట్టు యిచ్చు పర్చిట్ల విషయం తనకు తెలియదనియు, మారేనేనుగా క్యవనారించు కోవ చ్చుననియు, తాముమాత్రం గవర్నమెంటు, తరపున పర్చిట్లు యివ్వకాలమనియు, తెల్లిరి.

## ప్రకటన

చిత్తూరుజిల్లా కారణిగాగ్రహ కార్యక్రమ గుమ్మారు వెంకటసుబ్బారెడ్డి తన ప్రభుత్వ భార్య వెంకటసుబ్బమ్మకుమారులు (1) నుబ్బి వ్యాజ్యం (2) ఆ గుండరరామిరెడ్డి, కుమార్తెలు (3) మణిలమ్మ (4) వారాయణమ్మగార్లు హక్కు అనుభవములకు భంగము కలిగించవలెనను యరు దేశ్యముతో తన కుటుంబము తా|| స్థిరచరా న్తులు ఆదమానములు పెట్టకలేనని - విక్రీయములు చేయవలయునని - లేనిపోని హక్కులు కల్పించేయరలెనని పోయత్తుములు చేయుచు న్నారు. సదరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి వద్ద యెరుగుగాని ఆదమానములు - విక్రీయములు పొంది పను - అతనికి అప్పు యిచ్చి, ప్యాంసరినోట్లు ప్యాంయించుచున్నను చెల్లనది, మైనర్లను భర్త పర్వదని, వాటిని రద్దుచేయుటకు నేను చెర్య తీసుకొంటానని తెలియజేయడమైనది.

మైనర్లమేమామ: కనుమూరు నాగిరెడ్డి.

## హెచ్చరిక

నెల్లూరు వాస్తవ్యుడున్నూ, ప్రస్తుతం మదరాసులో వున్నట్లన్నీ ఎక్కడ రామానుజులు తెట్టి ఇందుమూలంగా తెలియజేయడమేమనగా: సదరు రామానుజులు తెట్టిగారికి చెందిన నెల్లూరు స్టాకావ్రనోపేటలోని పాక్కు దక్షిణవీధిలో గల నె 143 కు ఇల్లు, మద్రాసులో సైదాపేట లోని కొత్తాల్వావీధి వీధిలో గల నె 16 కు ఇల్లు. ఈ ఇండ్లను ఎవరుగానీ, కొనడం లేదా వాటిమీద అప్పు యివ్వడంగానీ చెల్లదని హెచ్చరించడమైనది. సదరు యిండ్లకు సంబంధించి తన భార్యకు - కుమార్తెలకు యేలాటి హక్కుగానీ - సంబంధంగానీలేదని ఎక్కడ రామానుజులు తెట్టిగారు యిందు మూలముగా ప్రకటిస్తున్నారు.

In the Court of the District Munsiff, NELLORE. I. A. 371 of 51 O. S. 67 of 51 Vemireddy Ramireddy —Plaintiff. Anam Sundararamireddy & another —Defendants.

Notice to the defendants and all the persons it may concern: The above pitioner (Plaintiff) here in has filed an application to the court for permission to file and continue this suit in a representative capacity as representing the general body of creditors of Edur Ramachandra Reddy. The said application is posted for notice to 9-5-1951. Any one interested in objecting to the same, may appear in court on 9-5-51 and file their objections if any.

—W. Vasudevayya, Pleader for plaintiff.

## యేలము నోటిసు నెల్లూరు పబ్ కోర్టులో.

E. P. 275 of 19 O. S. 97 of 49 ముమ్మరెడ్డి ఆదిరామారెడ్డి —వాది. పాలాడు చెంచురామిరెడ్డి —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తా|| పెద్దావూరుపాళు ఆస్తిని 25-6-51 తేదిన యీ డిక్రిబాటిగా కోర్టు వద్ద సా|| 5 Xollకు బహిరంగముగా వేలము చేయబడును. ఎవ్వరైనను కొనవచ్చును.

పెద్దావూరు:- (1) నూళ్లూరుపేట సరోజిప్పరలో చేరిన కుంగమడుగుగ్రామంకు హద్దులు: [తూ] వెలగలపన్నూరు గాగ్రహయెల్లు [ద] తిన్నయనగుంటయెల్లు కొంతవరకు - బమ్మనూళ్లంయెల్లు కొంతవరకు [ప] పొన్నపల్లియెల్లు [పు] కాళంగినది. యీ హద్దులలోని గ్రామవిస్తీర్ణం 18 పాళ్లలో ప్రతివాది అనుభవం 10½ పాళ్లకు గల విస్తీర్ణం మా గాడి య 40-25 ట్లున్ను, ముంబంట్లం య 5-75 ట్లు, మెట్టయ 3-0 ట్లు య 49-0 అ. యందుకు సంబంధించిన చెన్నులు, పశువుల బీళ్లు, అరణ్యములు వగైరా.

—నర్కూరుపాట గు 10350/- అ. (2) నూళ్లూరుపేట దివిజాలోచేరిన నిమ్మన సోమయాలపండ్రిగారు హద్దులు: [తూ] వెలగలపన్నూరుయెల్లు [ద] వెలగలపన్నూరుయెల్లు [ప] కుంగమడుగుయెల్లు [ఉ] వీరన్నపండ్రిగారుయెల్లు, యీహద్దులలోని హద్దులు య 24-0 ల మాగాడి. —స|| పాట గు 5400/- అ.

(3) నూళ్లూరుపేట దివిజాలోచేరిన దుప్పల వారిపండ్రిగారు హద్దులు: [తూ] నరసమాంబాపురం అగ్రహారయెల్లు [ద] వెలగలపన్నూరుయెల్లు [ప] కుంగమడుగుఅగ్రహారయెల్లు [ఉ] కాళంగినది. యీ హద్దులలోని గాగ్రహవిస్తీర్ణం మాగాడి య 32-0 అ, మెట్టయ 4-0 అ, ముంబం య 4-0 అ. కుల్లు య 40-0 లలో కలమాటి పెదమునుస్వామిరెడ్డి వగయరాల 5 లాగం గాక ప్రతివాది సగభాగం.

—స|| పాట గు 2150/- అ. —మేసకూరు అదిశేమరెడ్డి-వాదిఅడ్వోకేటు.

## విటా ★ అగ్రోక్ర

స్త్రీ ల పాలిటి వరప్రసాదిని

శ్రీకృష్ణప్రసాదము—ఋతుకాలము—ఋతుధర్మము—నడుమనోష్ఠి—నిద్రాశీకుండుట లలసినము మొదలగు గర్భాశయ వ్యాధుల పోగొట్టి బానిస్కుగా పనిచేయును— వెల సీసా గు 2-8-0 అ

సి. ఆర్. గోపాల్బిదర్లు—ప్రెంసకోర్టు—నెల్లూరు.



పెండరు నోటీసు

\*

నూతనముగా నిర్మించిన కార్డు 18/1-4 మైలుగా కావాలి (Causeway) కట్టించుట గాను నెల్లూరు ప్రాంతము యందును పారిశుధ్యములో పాటి ఆఫీసుకు 30-4-51 తేదీ సా|| 4 Xoll వరకు సిల్లు పెండరునోటీసు వచ్చును.

(2) పెండరుఫారము, పెడవ్యాలు, ప్లానులు 23-4-51 తేదీనుండి, 29-4-51 తేదీ సా|| 3 Xoll వరకు వాని మొత్తపుఖరీదు రు 10-6-0 వాపున చెల్లించి డివిజన్ ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో సదరు ఆఫీసు మేనేజరు కద్దనుండి తీసికొన వచ్చును. సదరు పెడవ్యాలు వగైరా ఖరీదు వాపును యివ్వవలెను.

(3) పై పనికొను చెల్లించవలసిన పెండరు డిపాజిటు మొత్తము రు 3,550/- లు.

—పి. రాధాకృష్ణమూర్తయ్య, నెల్లూరు } డివిజన్ యంజనీయరు, 13-4-51 } ప్లాను—నెల్లూరు.

కొకినాడ డి|| ము|| కోర్టులో

పెద్దపురం డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కోర్టు O. S. 278 of 49 E. P. 299 of 50 వారణాశి నువ్వారావు (P. E.) చిన్నాయ పాలెం ... —వాది.

బుద్ధరాజు వెంకటపతిరాజుగారు (P. E.) చిన్నాయపాలెం ... —ప్రతివాది.

యా వెంకట డిస్ట్రిక్టుగాను యా దిగువ పెడవ్యాలుదాఖలా ప్రతివాది తా|| స్థిరాస్థిని పై కోర్టువారియందుకు 29-6-51 తేదీ వరకు 11 Xoll లగాయకు కేలంబేయవలెను. కావల సినవాడు వచ్చి పాడుకోవచ్చును. వివరములు వారివేతనముగా ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

పెడవ్యాలు: తూ|| గోదావరి జిల్లా కుని సుబరిజిస్ట్రారులో చేసిన పి. ఇ. చిన్నాయ పాలెం గ్రామం తా|| ప్రతివాది తా|| 1.వప్రతి యానామెర్క సర్వే నె 315 లో య 0-75 కేంట్లు అంటుమామిడితోటయన్ను. 2.వప్రతి అంటుమామిడితోట నె 31 రు పట్టా మెర్క సర్వే నె 107 లో య 0-75 ట్లు జమీందారీ జిరాయితి భూమిన్ను. 3.వ ప్రతి జమీందారీ జిరాయితి నె 36 రు పట్టాదాఖలా ప్లాం నె 108 లో య 2-0 లున్ను. సదరు 3 ప్రతులు తాలూకుధూమలు, అందరి నానావిధఫలవృక్ష ములు యాజమెంటు హక్కులుసహా.

సర్కారుపాటు:- 1.వ ప్రతి రు 300/- లు 2.వప్రతి రు 200/- లు 3.వప్రతి రు 1500/- లు —బంధ్యుల సచ్చిదానందమూర్తి, వాదివీలు.

నెల్లూరు డి|| ము|| కోర్టులో.

O. P. No. 16 of 1951 అంజం తొలికమ్మ .... —పిటిషనరు.

తేలు కోలాటి వెంకయ్య వ్రాయించియ్యిన వీలునామా ప్రకారము పిటిషనరుకు సున్నవకా సర్టిఫికేటును యిప్పించమనికోరి పిటిషనరుపెట్టు కోన్నందుకు 1-5-51 తేదీకి వాయిదాచేసి వున్నాడు. యందునుగురించి ఆక్షేపణలువుండు వారు నాటిదినం కోర్టుకుపోజరై తెలియజేసు కోవలయును. లేనియడల పిటిషనరు కోరిన ప్రకారము వుత్తర్యజేయవలెనని యందుమాల కముగా ప్రయత్నజేయడమైనది.

—అవ్వకాల రామనాధం-పి|| అద్యకేటు

శిస్తు తగ్గుదల చట్టం

తెల 22 అదలు, పోస్టేజీ 9 పైసలు "జమీనార్లు" మేనేజరుకు వ్రాయండి.

మున్సిపల్ వార్డులు

● కాంతిసాధనకు, పరిశుభ్రతాసాధనకు కృషిచేయడానికి తన వర్తకవ్యాపారాలను విడ వాడనికే సాధ్యంకాదనీ, అందుచే తనవృత్తికి మాత్రం కొద్ది వ్యాపారమాత్రం వుంచుకొని రిక్కినదంతా మానుకోదానికి శ్రీ రామకృష్ణ దార్మియా నిర్ణయించుకొన్నాడట!

● ఢిల్లీలో థాక్ మార్కెటు శీరంచేసిన కోటీశ్వరులైన ఇద్దరు గుడ్డల వ్యాపారులను, ముగ్గురు ధాన్యవ్యాపారులను, కొర్రత (పింఛి) డిటెన్షనుచెల్పింకింద ఆరెస్టుచేశారు.

● మద్రాసు కమిషన్ ప్రతిః "కొర్రత" సంపాదక పత్రికా కేసు అసభ్య వ్యాపారుల పక్షాదించి పత్రికలను పంపించేసిన నేరానికి మూడు నెలలు కేసు వైరుని 90 చ ల డ్దాడు. ఇట్టి నే-లే ఇదివరలోకూడా చేసి జాల్మనాజేయబడ్డ పెద్దమనుషులే వీరు

● మధ్యప్రదేశ్ జమీనార్ల రద్దుచట్టం న క భారత రాజ్యాంగంకిత్యా చెల్లకేరదని 11 మంది పిర్యాదీలు దాఖలుచేసిన పిటిషన్ను తోసివేస్తూ, చట్టం చెల్లుతుందని నాగపూర్ ఫుల్ బెంచి తీర్పుచెప్పింది.

● కమ్యూనిస్ట్ జి. ఓ. వి.యంలో మద్రాసు ప్రభుత్వంచేసిన అపీలుపై ను క్రిం కోర్టువారు ఆ జి. ఓ. రాజ్యాంగానికి విరుద్ధమని తీర్పుచేపుతూ మద్రాసు హైకోర్టు తీర్పు నే ఖాయపరిచారు.

● ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునిక సమయంలో ఆంధ్ర రత్న భవనంలోవున్న వాలంటీయర్లవద్ద కుపాతులు పట్టుబడ్డవనివార్తను విజయవాడ విలేజరులు దినపత్రికలలో ప్రము ఖంగా తెప్పించారు. కమ్యూనిస్టు నిరోధక చర్యలకుగా వారికివ్యతిరేక, ఎంతోకాలంగా వారివద్దవుంటుండిన యా కుపాతులవివయంలో యివ్వకు యా విలేజరులకు ఏమి వివరిం తోచిందో!

● సంజీవరెడ్డిగారి రాజీనామాతో ఖాళీ యైన స్థానాన్ని, ప్రధాని కుమారస్వామి రాజా యిప్పట్లో భర్తీచేయనని చెప్తున్నా, ఎంతోకాలంగా మంత్రిపదవికి ఆర్రలు చారు కొనివున్న మంత్రివర్గాన్ని కనిపెట్టుకొనివున్న రావీనుగారికి ఆ స్థానం లభించవచ్చని ఒక వార్త. కాని యిది మంత్రివర్గానికిచెందిన ఎంతో మంది వ్యక్తులమధ్య వివాదాస్పదంకావలదు కాబట్టి, యిప్పట్లో భర్తీచేసి, బలహీనలకు టకు సాహసించకమా!

● పండిట్ నెహ్రూగారు ఆరెస్టుజేయం చిన కాశ్మీర్ మాజీ ప్రధాని రామచంద్రకో, కాశ్మీర్ ను పాకిస్తానుకు కట్టబెట్టుటకు కుట్ర లన్నుకున్నాడని కాశ్మీర్ కేసరి ఆ బ్దుల్లా బయట్ పెట్టాడు.

● మంగళగిరిలో నీరు నిల్వజేసేట్యాంకు కూలినందున రీ కుంది మరణించారు. ఆట్యాంకు నిర్మాణంలోని లోపంవల్లనేఅది విరగబడిందట, కంట్రాక్టర్ కిచ్చిన పనేమో!

● మద్రాసు పత్రికల వ్యయం 42 మంది కమ్యూనిస్టు డి టి న్యూ ల ను విడుదలజేసింది. నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించిన గంగా పెద కొండయ్య, మందరరాజు, జి. సి. కొండయ్య పత్రికలనుగూడా విడుదలయ్యారు.

● వరకట్నాలను నిషేధిస్తూ, తీసుకొన్న వారిని, యిచ్చినవారిని శిక్షించేవిధంగా, పార్ల మెంటులో దుర్గాభాయమ్మ, మ రియ ద్ద రు మహిశాసభ్యులు మూడు రిజ్లొలను ప్రతిపాదించారుట. ఇది కొంగకాటుగా వరకట్నాలను

వెంచుకుంటే సంతోషించవలసిందే!

● సంస్థాన శాఖ సలహాదారు వి. పి. మినకాను, తాత్కాలికంగా అసఫాల్సిఫా నే డిసిస్సా గవర్నరుగా నియమించారు.

● కొర్రతజవాబా తక్కువ ననుసరించి భారతదేశం జవాబా 36 కోట్ల 18 లక్షలని జేరింది. 1901 లో అవిభాజ్య భారతదేశం జవ సంఖ్య 23 కోట్ల 55 లక్షలు మాత్రమే!

● మర్యాదం ది న ప త్రిక 'మామి ధూమి' సంపాదకుడు శ్రీ కె. పి. కేశవమినకాను గిరిగారిస్థానే నీలోకా భారతప్రామి నవర్ గా నియమించారు.

● నేపాల్ మంత్రిలపై, ప్రధాని కుమా రుని ఆధిపత్యాన ఘోరార్కా ద ర్శలు జరిపిన తరుగుటాటు కారణంగా, రాజాచేలోవున్న సర్వసైన్యాధిపత్యం మహారాజా త్రిభువన్ త ఆపుగించారు ప్రజామండ్రులు. ప్రధానిరాజా ఆసలు రాజీనామాయచ్చి ఢిల్లీలో కాలంకెళ్ల బుచ్చుకాడని వార్త.

● 1949లోస్థానిక సంస్థల ఆదాయం పెరుగు దలకు మార్గాలనన్వేషింపనియింపబడ్డ కమిటీ యా వారంలో ని కేడి క సమర్పించింది. అందులో స్థానికసంస్థల ఆదాయం పెరుగుటకు భూములు, భవనాలు ఖనిజసంపదపై హక్కు, ఎల్క్రిసిటీవాడదం మొదలగు వన్నులు స్థానిక సంస్థలకు ప్రత్యేకించవలసిందిగానూదించిందట.

● భద్రాచలం శ్రీరామనవమి పుర్ణిమాల సందర్భంలో కలరా వ్యాపించి 37మంది మరణించారు.

‘చిత్రజగత్’

(4 వ పేజీ కొరవ)

యాపుతీరు, కమ్మనికంతం కలిసినచ్చాయి.

దాన్యులో బాగా రాణింపుకొస్తోంది. ఇం తలో మాయదారి సినిమానుంచి ఒక పిలుపు వచ్చింది. ఇదీ ఒకండు కు మంచిదేయకుకు న్నాడు ఆ యింటిల్లిపాది.

పిల్లకి పిలుపువస్తే పిల్ల తల్లిదండ్రులు వెళ్లారుట ఆ సినిమాకంపెనీకి.

అపీల్సు పోపుయింతురు వాళ్లను ఆహ్వానించి, ఆదరించి '...నరే-అంతా బాగానే వుంది, మిత్రమ్యునిగూర్చి మావాళ్లు చాలా గొప్పగా చెబుతూవచ్చారు. ఆసలు నివాసి యాపిక్కట్లో ఆవకాశంలేకపోయినా-అలాంటి ఎమెమ్యూర్ కి ఆవకాశంయిస్తే చిక్కిపోకొచ్చు రాణిస్తుంది - అదోహాటిను - యా ప్లాన్స్ తో రాధలు పడలేకుండావున్నాం' అని యింకా ఏజేవో-చెబుతూ-ఇంతకి పిల్లను తీసుకొచ్చారు గాడేం? అన్నాడు.

‘అసలు సంస్థ, సంకతి సందర్భాలు మాట్లాడక తీసుకరావచ్చా? ముండుగా మేము వచ్చాం...’ అన్నాడు పెద్దలు.

‘సంస్థకేమండీ - బంగారంలాంటి సంస్థ, కావలసినసామ్యంతా ముండుగానే సిద్ధంచేసు కుని బ్యాంకులో పెట్టేసాం. ఇక పిల్లల వివ యమే-ఆకర్షక ఫిల్ముసంగలేను’ అని చిరు నవ్వు నవ్వుతూ అన్నాడు ఆ ప్రాధ్యాపక.

‘అయితే మా అమ్మాయికి శేవం ఏమిటి? అందులో చేయవలసిందేమిటి? ఎన్ని నెలలు? ఎంతసామ్య...’ అని ప్రశ్న పరంపరలు తురిపించాడు పిల్లకిందడి.

‘శేవనికేమిలోటండీ-ఏండికోట్లోకొట్టే-పిల్ల కోట్టి వేమం; యిం చేయవలసింది-ముందు ఆపిల్ల కథను అర్థంచేసుకోవాలి, అపైన డైరెక్టు అపిల్లని పుష్కయోగించుకోవాలి-అపైన ఆపిల్ల రాణించాలి-అందుపైన కనకవర్మం తురవాలి- యింతకి అన్నీకలిసినస్త్రీ అదృష్టం పట్టిందన్న

మైకా వెల్ఫేర్ కమిటీ

రత్నాలవలె లభించిన ఆయిద్దరుడాక్టర్ల నైపుణ్యాన్ని, సేవను పూర్తిగా వినియోగించుకోవలె

మైకా వెల్ఫేర్ కమిటీ రెండు రత్నాలు లభించాయి. అందులో మొదటివాడు, తిలు పూరు, కలిచేడు డాక్టరుగావున్న శ్రీ రాఘవకాగారు. వీరు వ్యాధి నిరూపించేయుటలో, తగినమందుయిచ్చుటలో చాలా ఘట్టివాడు. గత సంవత్సరం మైనింగు వీరయలో మరేయో మహాపురంగా వున్నప్పుడు, రాత్రింబగళ్లు పీరుకేసిననీడ అపారం. ఎన్ని ప్రాంతాలు వారి చేతి రక్షింపబడినవో చెప్పలేము.

రెండవవాడు-పైదాపురం డాక్టరు శ్రీ శేష చలంగాడు. వీరిది శస్త్రచికిత్సలో అందజేసిన చెయ్యి. వచ్చిన వారంతాలోలలో వీరు చూపిన నైపుణ్యం అత్యుఖం. ఒక ప్రమాదం దిన యంలో దినమంతా అన్న పానీయాలుగూడా తీకుండా, ఆ బాధితునిపట్ల పీరుచూపిన శ్రద్ధ, నైపుణ్యం మరువరాదని.

ఇద్దరూ పుత్తానావంతులగు యువకులు. వైద్యవిద్యలో అతేరిన వ్యక్తులు. సేవాస్పత్రి, శ్రద్ధకలవాడు. తగినన్ని మందులు, శస్త్రచికిత్సకు వలయు పరికరాలను సమకూర్చి వారి నైపు ణ్యాన్ని, సేవాకాంక్షను వినియోగపెట్టుకోకలె గాని, పేరుకుమాత్రం మూడు వైద్య కాలలు, యిద్దరు డాక్టరువున్నారనుకొని సంకృప్తిపడితే ప్రయోజనలేదు. ఈ సందర్భంలో పుత్తానా వంతుడు, తెలివిగలవాడువగు కాంపాండరు శ్రీ మల్లారావుగారి నేక, శ్రద్ధ ప్రస్తావించ కుండావుండలేదు.

వెల్ఫేర్ కమిటీవీమైనది! ఇక్కడ మొదట కూడు గుడ్డ, తర్వాత వైద్యసహాయం అత్యం తవసరం. దారికర్వాత విద్య. 1944లో వెల్ఫేర్ ఫండు ఆర్జి నెన్ను పెట్టిన పుణ్యక్షేమి? యురియా. రాణిగంటలో నూరు పడకలుగల హాస్పిటల్ కట్టిస్తుంటే, ఇక్కడ వస్తు సామగ్రికే లోటా! రీవారు కమిటీవలె గుడ్డలు మొదలగు జీవితావసర వస్తువులను వ్యానులోతెచ్చి అయిన కొయానికి ఎందుకు సప్లయచెయ్యకూడదు? ఇకన్నీ చేసివా చేయకున్నా, కమిటీ ఏర్పాటు జరిగినా జరగకున్నా, యా యిద్దరు డాక్టరులకు పుత్తానావకమైన జీతమలిచ్చి, కావలసిన మందులు వగైరా సౌకర్యాలిచ్చి, వారికేక ఓపినంత వైద్యసహాయం జేయించవలసిందిగా మనవి. —మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డి

మాట...

‘సరే.వివయం అర్థమయిందిబాబూ! ఇంతకి మారవట్టు గడెను నీళ్లలోపెట్టి జేరమాడుతే ఏంకెలుస్తుంది? అలాగే మాపిల్లను తీసుకుని ఎప్పుడు రమ్మన్నాడు? అని అతి ఆకృతతో అడిగింది పిల్లకిందడి.

‘అచ్చే! మల్లీ మితండుతూ శ్రీమ. కారు పంపుతే మా పెక్కుటరించిచ్చి, అతనితోపంపండి. యిక్కడ కనిఅకగానే మల్లీ వచ్చేస్తుంది మీ యింటికి’ అన్నాడు.

‘అమ్మా! ఒంటరిగానే...’ అంది కిల్లి.

‘ఆ - అజేమిటండీ, మద్రాసు - అందులో సినిమాఫిల్మ్-అదవాళ్లకు ఎక్సాన్లనుగూడానా?’

‘సరే-నెలవు-వస్తాం’ అని ఆపిల్లకిందడిదండ్రులు వెళ్లారు.

—హ...తర్వాత...

—శ్రీమూకా.



మురియాల

గ్రామీణులకు: శ్రీ. వెన్నెలపటి రామ పంతులుగారు, నెల్లూరు. వెం: 0-12-11

అక్షయమంథానములో నివసించు 1,75,00 మంది ఆదివాసులనుగూర్చి వ్రాయబడ్డ చిన్న పుస్తకంయిది. దీనిలోని విషయం డాక్టర్ కెరియర్ ఎల్ వికాగారి "మురియా-గోతుర్" అను ఆంగ్లగ్రంథమునుండి సేకరించబడింది.

ఇందులో మురియాల నివసించు దేశము, ఆచార వ్యవహారాలు, స్థితిగతులు చక్కగా వివరించ బడినవి. అదివాసీయైన యువతరి (మోతువారి), యువకుల (చెలి) సామాజిక జీవితసరిగ్గా, ప్రేమబంధాలు, వైవాహికవిధానం మొదలగునవి, సాంప్రదించి భాషలో వివరించ బడినవి.

రాఘవమయ్యగారు భారతదేశంలోని ఆదివాసులు నివసించు ప్రాంతాలన్నిటినీ తిరిగిచూచి, వారి పరిస్థితులను స్వయంగా గమనించారు. ఎంతో కాలంగా విర్రవీరులైన చెయ్యలడిన యీ ఆదివాసులను కనీసం ప్రజలదృష్టికివచ్చి, దేశ స్వాతంత్ర్యంమూలంగా కలిగినలాభాలను వారు పొందేట్లుచేయుటకు సహాయంగా శ్రీ రాఘవమయ్యగారు యీ రచనలను ప్రచురించారు. వారి రచనలలో యిది మొదటిపుస్తకం. విషయ ప్రాధాన్యతతోడూ, ముచ్చటైన చిత్రచిత్రాలను గూడా పొందుపరచడంమూలంగా యీ పుస్తకం ఎంతో ఆకర్షణీయంగా కలయగింది. ఇరవయ్యో శతాబ్దపు ప్రత్యేక భాగంలోగూడా నీతి నిజాయితీగలిగి ఆత్మకారంతో నేర్పా

గ్రంథ సమీక్ష

జీవనానికి అలవాటుపడి, ప్రపంచానికి సంబంధం లేకుండా ఎంతో వెనుకబడివున్న యీ ఆదివాసుల ప్రజలనుగూర్చి తెలియజేయు యీగ్రంథాలను ప్రజలుచదివి, వారి పుణ్యమసాధావాద్యన్ని గుర్తించి, చేయూరనొసగడం ధర్మంగా వుంటుంది.

పత్రికావ్రత

రచన: చాడేశ్వరీశేషి, ప్రచురణ: శ్రీ వ్యాస సారస్వత సమితి, విజయవాడ, తెల. రు. 1.

ఇది, అయిదు చిన్న కథలనుజేర్చి, అందులో ఒక కథ పేరుతో ప్రకటింపబడ్డ కథా సంపుటి. పరివర్తక, అలలు, మనిషి, ఎండమావులు, మగ వాడు-అని. అయిదు కథలున్నాయి.

ఈ కథలన్నింటిలో ప్రధాన మూర్తిగా ఒక్కటే- అవినితగా పరిగణించబడే వ్యభిచారి రాదులన్నీ శ్రీ దీవి తాన్ని దుఃఖభాషనం చేయడానికి తోడ్పడ్డాయి. ఆ పాగించిన ధర్మ నూత్రాలను ధిక్కరించి తన సుఖమే ప్రధాన లక్ష్యంగా శ్రీ నడుచుకొనాల్సింది. ఈ విషయంపై రచయిత్రి కథలద్వారా ప్రబోధము న్నడి.

ఆశయానికి అనుగుణంగా ఈ కథలన్నిటిలోనూ కథానాయికలు ఏదో విధంగా పురుషులకు దుస్థితికి పాలైన స్త్రీలే.

వ్యభిచారినిచేత్రీ, లేదావాయివ మ గు న, భర్తచే విడిచివెట్టబడిన భార్య - ఇటువంటి వారే ఈ కథలలో ప్రధానపాత్రలు. కథకు సంబంధించిన వాతావరణ స్పష్టతగూడా రచయిత్రి తన ఆశయాన్ని విస్ఫుర్తం చేస్తుంది:-

"అకాత్రుగా ఆపాతం అని లోడ్డు చేతు మాపాను. ఆపూ ఆ లోడ్డు మా పరు గెత్తుకున్నాయ..." (పరివర్తక అనేకథలో)

ఈ క్రింది వాక్యాలు రచయిత్రి యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నాయి:-

"పూర్వంనుంచీవున్న ఆచారాన్ని, అలవాట్లనీ ఎంత పరిశీలించినప్పటికీ, ఎందుకూ పనికిరాక ఎండిపోయిన ఆ మట్టిని కొల్లరి చెట్టేవిధంగా తోసివేయలేకుండా, అపుణ్యం వుంచుకో, అజీవిధంగా బూజుపట్టిన ఆ ఆచారాల్ని నియమాల్ని అలాగే ఇంకాపట్టుకొని పాతులాడాలని, తమ పూర్వీకులలా వాటినే ఆదరించాలని మాస్తాడుగానీ, కొత్తవిషయాల్ని గురించి, ఆనుభవాలను గురించి, మాన్యులను గురించి ఆలోచించడానికిగానీ, పెద్దపెద్దలుగ్గు చెప్పే ఈ నీతిపనులకి ఓపిక-ధైర్యమూలేవు. ఎండిపోయిన అమట్టిల్లానే యివిగూడా ఒకప్పుటికీ, ఎందుకూ పనికిరాకుండా వాళ్లన మోపాతాయని తెలుసుకోలేదు."

—నిజమేకావచ్చు. కానీ ఈవాటి సంఘ కట్టుబాట్లకు నీతినియమాలకు ప్రధాన హేతువేదో రచయిత్రి ఎక్కడా మోచించడంలేదు. 'పత్రికాకథార్యాలు, నీరులు కేవలం అడవాళ్ళ కేనా? మగవాళ్ళకే అవసరంలేదా?—ఇదంతా

కేవలం మోసం, అవ్యాధం" —అనిమాత్రోపి నేటి సా.భికి మిస్థితిని నిరసించుచున్నది.

సమాజ పరివర్తనలోని నివిధ దశలలో స్త్రీల పరిస్థితి విధంగా మారుతుంటుందన్న నేడు పరిత్రాకరణ్యంను, నీతినియమాలను తలచాచుకునినవచ్చుకో వివరించవచ్చుచే రచయిత్రి తన విమర్శను సకారణంగా నిరూపించుకోగలదు. అట్టి విమర్శాయంతమైన దృక్పథం లేక పోవద్దు, ఈ కథలలో చువకు కనబడేది, మగ వారిమోడకత్వం, ఆదువారిపైన అభిమానం!

స్త్రీ సాంస్కృతిక సమస్యను వివరించడంలో ఎటువంటి లోపమైతే కనిపిస్తున్నదో, రచయిత్రి నూచించే పరిష్కారమార్గంలోనూ అట్టి లోపము కనిపిస్తున్నది:-

"... పుష్టి విర్యవృన్ ఆనందాన్ని అనుభవించే ప్రయత్నంలో, నిర్దలనుభూల్ని పంచుకొనేయత్నంలో వాళ్ళ మైపోయినా ఫర్వా లేదు." ( 'మనిషి' అనే కథలో స్త్రీకి విచ్చలవిడిగా ప్రవర్తించేవాడు, లభించినలాభాత్రాన ఆమె జీవితానికి ఆనందం లభిస్తుందా? సమాజం లోని దుస్థితికంతా ప్రధాన హేతువైన ఆర్థిక సమస్య స్త్రీలకట్టు వర్తించనే వర్తించదా! ఇత్యాది విషయాలను శ్రీ చాడేశ్వరీశేషి ఆలోచించడం అవసరం.

సరియైన దృక్పథంతో స్త్రీల సమస్యను ఎదుర్కొనిగితేనే చాడేశ్వరీశేషి సమాజాభ్యుదయానికి ఉపకరించే చక్కని కథలను వ్రాయగలుగుతుందని 'పరివర్తక' నూచిస్తున్నది.

— ఆమంచర్ల

జమీనార్లు

సంవత్సరం చందా	10-0-0
అర్థ సం॥ర చందా	5-0-0

**గనో క్వెస్ట్**  
అన్ని సెగలకు గంట్లలో గుణము  
ఈశ్వరసాగర్ శివరామశ్రీ

వ్యవసాయ సంస్కరణలు: కుమరప్పకమిటీ సూచనలు...

[3 వ పేజీ కొరవ]

మూలధనం ( Liquid Capital) లోప భూయిష్టంగా పంపకమైయున్న రీతు మరింత బాన్సి కాగలదు. దానిఫలితంగా గ్రామీణులలో వడ్డీరేటు అవసరమైన దానికంటే అధికస్థాయికి పెంచబడటం జరుగుతుంది.

కేంద్రప్రభుత్వ భవనసృజనం నేపథ్యం నేనింగ్ను సర్టిఫికేట్లద్వారా గ్రామీణులనుంచి భూమిని కొనిపొందేపద్ధతినిగూడా మేము ఆమోదించము. అధికాహోత్సత్రి ప్రచారార్థం కేంద్రప్రభుత్వం చాలాడబ్బు అందజేస్తున్నదని మాకు చక్కగా తెలుసు. గ్రామీణులు డబ్బును పొదుపుగా వాడుకొనేట్లు ఎక్కువ ప్రచారము సాగించాలనేదిగూడా మేము ఒప్పుకుంటాము. కానీ అలా దాచుకొన్నడబ్బు సాధ్యమైనంతమేరకు, గ్రామ బహుళార్థ సహకార సంఘాల ద్రవ్యవసతిని, తదితర గ్రామీణఆర్థిక

సంస్థల ద్రవ్యవసతిని ఎక్కువచేయాలి.

రైతుయొక్క అప్పు అవసరాలు రైతుకు సంస్థలద్వారా అప్పువసతి కలుగ చేయాలని సిఫారసుచేసే సందర్భంలో ఈక్రింది రకాలుగా రైతుయొక్క అప్పు అవసరాలు గమనించదగినవి:-

- (1) విత్తనాలు, ఎరువులు కొనుక్కోడానికి, మాలిఖ్య, మక్తా, శిస్తు, అప్పుమీద వడ్డీ పెంపైన ఇతరఖర్చులకూ స్వల్పకాలపు, లేదా బురుజువారీ (సీజనల్) ఋణాలు—
- (2) ఎద్దులు, ఇతర పశుకాలు వగైరా కొనుక్కోవలసినదానిపై మధ్యకాలపుఋణాలు—
- (3) భూమి కొనడానికి, లేక భూమి అభివృద్ధిపనులు అనగా కాలువలు, నీటిపారుదల ఏర్పాట్లు వగైరాల నిమిత్తం దీర్ఘ కాలపు ఋణాలు.

భూమి అభివృద్ధిలపన్ను - వ్యవసాయదారుల ఋణపట్టాసక్రింది ఆదాయ వ్యయాలు 1947—48 సంవత్సరానికి.

(రాష్ట్రప్రభుత్వాల తెలిపిన ఫోగట్టా ఆధారంగా నిర్ణయించబడినది.)

రాష్ట్రం	సంవత్సరము	రూపి	వ్యయం
బీహారు	1947—48	రూ 2,59,800	రూ 18,15,328
	సి. పి. కి 30-9-1948		
సి. పి, బీహారు	కొరిఖుకు అంతిమయ్యే సం॥రము నీ రాసుకు 81-7-1948 తేదికి అంతిమయ్యే సం॥ము.	రూ 56,38,018	రూ 1,30,27,480
ఒరిస్సా (సంస్థానాలు)	1948—49	92,510	7,00,000
ఒరిస్సా	1946—47	20,29,531	11,09,343
తూర్పు పంజాబ్	1947—48	లక్ష దొరకలేదు	12,41,919

**కామినియా నూనె** (రిజిస్టర్డ్)

శిరోజములకు మెదడుకు అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె

❖❖❖

పెంట్రికలు రాలిపోవుటను నివారించును - తలను - మెదడును చల్లబరచి - పెంట్రికల మెదళ్ళను గట్టిపరచును - శిరోజములకు అందమును - కాంతిని కలిగించి ముగంధ పరిమళము కలన మనమునకు సౌఖ్యమునుగలిగిస్తేపరచును.

**ఓటో దిల్ బహార్** (రిజిస్టర్డ్)

ఆకర్షణీయమును ప్రజాను రంజకము ఈవాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరు మీ సహవాసుల ఆనందము నొందుదు.

మహాన గొనగుణములను అనుభవప్రభావాలను చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసనద్రవ్యము కొన్ని కొద్ది మీ జీవములపై చల్లుకొనినచో చుట్టు ప్రక్కల నెల్ల గురువులను మనోహరవాసన వడజల్లును.

శుభ్రమైన, అశుభ్రమైన సబ్బులు.  
AGENTS:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY



విశ్వసించదగిన నగలవ రకులు  
వవిన వడ్డలుల ప్రకారం కోరిన  
అధికములు తయారుగా యున్నవి

— ఇట్లు —



అధునిక వడ్డలులతో తయారు  
జేసిన అన్ని రకముల వత్త  
ములు - గ్యారంటీ చాయలతో  
ధర సరసముగా విక్రయించ  
బడును.

**వెంకటగిరి హాలు**  
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

కనరు వెంకటసుబ్బయ్య,  
ప్రాప్రైటర్.

## పక్షవాతమునకు

**PARALYSIS CURE (రేఖ)**

మామూలు ఆహారముగా పుష్టికరము. ఆహారాన్ని  
నుండి మిమ్ముల విముక్తులజేస్తుంది. దిగుబడ  
నశక్తిని పెంచును. వారంముందు రూ 7/- లు.

దొమ్మ తేకవులు.

(పక్షవాత వ్యాధిని) - సురక్షితము - నెల్లూరు.

## కుంభ బొల్లి

వైద్య మేహ మచ్చలు - సెగ - నవాయి  
వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.

క్యాటలాగు ఉచితం.

**జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిస్టర్డ్]**

"అమ్మలగోమము"

గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి.

## యోగ రక్షాకరము

ఆయుర్వాజ్యముల గోరువారిందరు చదువదగినది  
పరిశ్రమ - ద్వితీయసంపుటములు రూ 13/-

ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

డాక్టర్ ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు

కందుకూరి - నెల్లూరు.

## మాడల్ లాడ్జి - మద్రాసు

కొత్త కొత్త భోజనం - గదులు - ఆడమగ్గు  
అన్ని వసతులు యాత్రాగా - ప్రత్యేక ఆకరాళ్లు  
మాడల్ లాడ్జి - మద్రాసు. డిజిటల్  
కలెక్షన.

దివ్యము:

తనీ - మనసినా వాడెట్.

గె.వి.నామకము - నెల్లూరు.



వెంకటగిరి

### బాలికాపాఠశాల

కోట్ల బాలికా పున్నకపాఠశాల నిర్మించి,  
బాలికాపాఠశాల కట్టించగా, పాఠశాలలో పుట్టా  
ధ్యాయులు విజయించునందుకు చదువుచున్న  
తేదీ, అందుకు, కలెబ్ పాఠశాలం తయారు  
తేదీ కామరా పుట్టల పుట్టల పాఠశాల. పుట్ట  
వచ్చుచున్నందున, కామరా పుట్టల పాఠశాల  
వారు యిది గమనించి, తగినవిధంగా సహాయం  
చేయవలసిందిగా ఒక విద్యార్థిని తండ్రి వాస్తవ  
వాడు. పుట్టల పాఠశాల ఆ విషయమేమిటో  
విచారించుకుంటే!

వాకాడు

### అన్నదానం

ఈ గాడితోడు, హరిజనహస్తముల సంబంధం  
దిన 280 మంది బాలికాపాఠశాల కి కామరా  
లక్ష్మీవరసింహార్యులు మృత్యువు పుట్టల  
సత్కారాలతో ఆదరించి, ఆహారాన్ని పుట్టల  
మామినా పుట్టల కి కర్మగారి మా ఆధిపత్య  
నములు. — యశ. బాలకృష్ణారెడ్డి.

కాళహస్తి

### చెంబేడుప్రాజెక్టు

ఈ కామరాలో 7 సంవత్సరాలగా వర్షం  
లేక, డ్రామమేర్పడి పుట్టల పాఠశాల  
పడుచున్నాడు. కాని ఈవిధు కొంతవరకు  
వినడగాని చెరువులు మంచినీటితోలేనందున  
నిరుపయోగమైంది. చెంబేడు ప్రాజెక్టుపని  
ప్రారంభిస్తున్నామంటూ, చెరువులమరమ్మత్తు  
పూర్తయిందని గత సంవత్సరమే ప్రభుత్వం  
ప్రకటించింది. కాని వాటిపని ఈయేడు ఇప్పు  
టికినూ ప్రారంభంకాలేదు. పుట్టల  
రైతులపట్ల యంత వుదాసినవైఖరి ఆకలంభిస్తే  
ఎంతకాలం వారు దానిని బలపరచగలరు?  
ఈవాటికా ప్రభుత్వం తగిన పుట్టలనుపంపి  
వీటిపని పూర్తేసి, డ్రామమేర్పడిన ప్రజలకు  
పూరకు కలిగించవలసిందిగా కోరుచున్నాను.  
— నుబ్బరామదాస్.

మర్లపాలెం

### గంజాయి ఉత్పత్తి!

12 తేదీ మరచేడు నవాయిస్పెక్టరు వెంట  
నుబ్బయ్య, పాడిల సర్కిల్ కమిషనరీ గారల  
పోతకరం గ్రామాల సరిహద్దుల పరిశీలనకు  
పోగా, మర్లపాలెం గ్రామరైతు మందులూరు  
వెంటనుబ్బయ్య తోటలో, గోగు చెట్లమధ్య  
వెంచబడివుండిన 37 గంజాయి చెట్లను పట్టు  
కొని, ఆతనిని ఆరెన్డ్రువేసి జామినామిదవదిరి.  
పుట్టల ఆహారపదార్థాలను అధికంగా పం  
దించమంటే, గంజాయి పుట్టలను వెంటరించి  
గానినట్లు యీ రైతును పట్టుకోడం పోలీసు  
కామరాచేత!

తాతముక్తిం

### కోట్లపట్ల శివరామింతుండి!

మర్ల సంవత్సరాలగా మా గ్రామానికి  
కోట్లపట్ల, తాతముక్తిం పట్టుకుంటున్నాడు

అంటూ యిటీవల మా కోట్లను కాంక్ష  
జేయారు. కాని అది కంట్రాక్టర్లకిచ్చినందువల్ల  
పని సరిగా జరగకుండాదేమిగాక, అంతగా  
కూడావుండదు. కావున పుట్టలను ఎక్కువ  
క్రొత్తవనీంచి, పుట్టల పర్యాయంగా తయారు  
యీ కోట్లను, కొంతకాలం కామరాచేట్లు  
వేయించవలసిందిగా కోరుచున్నాను.

— గ్రామస్తులు

సోం పేట

### లచ్చన్న ఎన్నిక

8 తేదీ జరిగిన ఎన్నికలో శ్రీ గౌరులచ్చన్న  
గారికి 31 ఓట్లు, వారితో పోటీచేసిన వ కి 10  
శ్రీ మోడెటర్ల కామేశ్వరరావుగారికి 6 ఓట్లు  
వచ్చి, లచ్చన్న గారు రాష్ట్రకాంగ్రెస్ పార్టీ  
లుగా ఎన్నికైనట్లు, ఎన్నికాధికారి హార్డెర్  
ప్రకటించాడని తెలియజేసాడు. జగన్నాథ  
రావుగారు, లచ్చన్న గారు కాంగ్రెస్ నుండి  
బయటకు పోయారంటూ, యశ ప్రకృతి  
పోటీలేకుండా ఎన్నికైనట్లు భావించుకో  
వచ్చును!

దర్శి

### గుడ్డకరువు

కామరాలోని చిల్లర వ్యాపారస్తులకు 6  
వారములుగా గుడ్డకరువు యివ్వలేదని ఆందో  
ళించాడు. ఈ గాడితోడునూడా కొత్తగుడ్డ  
కట్టుకునే ఆకరాళిలనందుకు పుట్టల ఆసం  
భ్యుత్తలయ్యారు. జిల్లా వస్త్రాధికారి వెంటనే  
తగుచర్యలనీ, పుట్టల గుడ్డలనీ ఆకరాళిం  
కలుగజేయవలసిందిగా కోరుచున్నాను.

— మహాదేవర్య.

కనిగిరి:

### హరిజన క్రైస్తవమహాసభ

వై మహాసభ 9, 10 తేదీలందు జరిగింది.  
కె. సి. యల్. తీవరత్నంగారిని అధ్యక్షులుగా,  
టి. కామయ్యగారిని కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనిరి.  
హరిజనులకుతే, వీరికీనూడా అన్ని సౌక  
ర్యాలు కలిగించవలసిందిగా పుట్టలను  
యతూ తీర్చానంచారు. — ఎం. వీ. వీరన్న.

### ధాన్యపుశిస్తుసవరణ

(3 వ పేజీ కొరవ)

డ్రామమును గూర్చి, 2 సంవత్సరముల పాఠ  
లకాయాల విషయమును గూర్చి, విపుల  
మాగా చర్చించితిమి.

ధాన్యపు శిస్తుల విషయమై మద్రాసు మం  
త్రాంగముతో కామరా డ్రామమే, సురక్షపట్టు  
పుట్టలనుపట్టుకుంటే ఆ మ మ తి  
కొట్టు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వాగ్దాయము  
రగి, ఈ విషయమై కేంద్రంలోనూడా కృషి  
తీసి తన శక్తి సహాయం చేస్తాననీ, అహం  
మే న ల లో జరుగుతున్న సభా సమావేశం  
లోనే ఈ విషయపట్ల ప్రతిపాదన జరిగినా బర  
గ తయ్యవని ప్రకటించుకుంటున్నాను.  
జిల్లా వారిగా ఈ ధాన్యపు శిస్తుల ఘోరం,  
క వివరాన్ని ఈ గాడితోడు రాష్ట్ర జమీన్

రైతు సంఘంవారు ప్రభుత్వానికి నిజేంది  
అవసర కృషి జరపడంమూలం, ఆ కృత ఆక  
సరం.

లకాయాల విషయంలో - డ్రామం గత 3, 4  
సంవత్సరాలలో సంభవించిన పుట్టలలో  
అసలే బుద్ధులకే వ్యవసాయం వరసగాపాడే,  
2 సంవత్సరాల శిస్తు చెల్లిస్తే తక్కిన లకాయా  
లన్నీ రద్దు కావలసిన విషయం చాలాఘోర  
మాగా వున్నది. ఈ సంవత్సరంలో రైతులకు  
తగినరక్షణ అవసరం. ముందు వ్యవసాయానికి  
వెట్టులడి - కుటుంబభర్తలు భరించదానికే  
సాధ్యంగాక వా వా వా ఘ ఆనభవిస్తున్న  
పుట్టల 2 సం.ల శిస్తులు చెల్లించడం యెట్లా  
సాధ్యం. ఇది చార్టుగా సాధ్యంకావని. కావున  
డ్రామపుట్టలనుపట్టుకొని చట్టరీత్యా అవసర  
రక్షణ కలుగజేయించక తప్పదు. 1937-లో  
కాంగ్రెసుపుట్టలను వచ్చినపుడు చేసినబుద్ధి  
చట్టంలో జమీందారీలలో ఆపుటివన్న శిస్తు  
లకాయాలనూడా మునుచట్టంకొందరు తేబడి  
నవి. మునుచట్ట సవరణవారానైనా ఈ లకాయా  
లను కొట్టివేసిట్లు మాడవలసి వున్నది.  
మొత్తంమీద జమీందారీచట్టం లాభకరమైనా  
ఈలాంటి ఘోరాలవల్ల పుట్టల రైతుకు విప  
రీతమైన బాధాకరంగావచ్చును. పుట్టలకు  
నూడా పరిహారము చెల్లించుటలో పుట్టలము  
కొంత ఆర్థికచిక్కులున్నా మొత్తంమీద ఈ  
జమీందారీచట్టం విశేష లాభదాయకంగా  
వీరవలదు. కావున ఏ విధంగానైనా రైతుల  
లకాయాశిస్తులవిషయమై తగినరక్షణ ఏర్పాట్లు  
చేయటం పుట్టలయొక్క కనీసధర్మమై  
యున్నది—

ధాన్యపు శిస్తుల రొఖిస్తుగా మార్పువిష  
యంలో సవరణ బిల్లునైనా తేవలసిందిగానూ,  
ఆరు సంవత్సరాలనుండి ముసగా డ్రామమేర్పడి  
నందున లకాయలకేల కమిషన్ యీ మార్పు  
నుండి 1952 మార్చివరకు పాడిగించవలసింది  
గానూ, వెంకటగిరి కామరా జమీన్ రైతు  
సంఘ కార్యదర్శి కి పాడిలేటి వెంకటస్వామి  
రెడ్డిగారు యిటీవల రివిన్యూమంత్రి సీతారామ  
రెడ్డి, ఆర్థికమంత్రి గోపాలరెడ్డి, కాంగ్రెస్  
కార్యదర్శి కి వెంకటాచార్యులను కలసు  
కొని చెప్పకొనిరి. ధాన్యపుశిస్తు రొఖిస్తుగా  
మార్పువిషయంలో సవరణ జెచ్చుటకు కేంద్ర  
ప్రభుత్వ అనుమతి కావలసివున్నదని, దానికి  
వాగ్దాయమునని, పుట్టలం క నూ లు కు  
వాయిదా యిచ్చే విషయంలో చట్టబద్ధమైన  
ప్రతిబంధకలేకున్నందున, ప్రభుత్వ పుట్టల  
వారా పాడిగించగలమని తెలిపినట్లు తెలు  
స్తున్నది.

పుట్టలం ఏ ప్రెజ్ వెంటాఖువరకు, ఒక  
మాసంలోకాదు, కమిషన్ గడువు పాడిగిస్తూ  
ఎట్టటు మేనేజరుకు పుట్టలనుండి ఒక  
పుట్టల వచ్చింది. — మా. వి.

మీరు కోరి అన్ని రకముల వత్తములు  
యా దినవ వోటులలో  
ధర సరసముగా దొరుకును.  
**శ్రీ మహాలక్ష్మీస్టోర్సు**  
వెంకటగిరిచిరులపాపు  
ట్రంకురోడ్డు \* నెల్లూరు.  
(మరియు)  
**శ్రీ వెంకటలక్ష్మీస్టోర్సు**  
చిన్నచివారు \* నెల్లూరు.



# చిన్న కథ

(2 వ పేజీకొరవ)

వాడికి ఆశ్చర్యమైంది.

వాడిపైనుంచి గాలివాచింది. "ప్రిన్సిపాల్ డైరీ తెరచి ఎక్కడన్నా చదివాడా? అని గద్దడ వ్వరంతో అడిగా

"ఏమంత కంగారుపడుతున్నావు? వాణ్ణి గూర్చి భయపడలేమనే చెప్పావా?"

"అందులో ఒక పేజీచదివాడా నేను అన్ దక అయివానన్నావే! ఇంక చదువుకు స్వస్తి చెప్పాల్సివుంది"

"అట్లాగా? నేను చూచినంతవరకు, ప్రిన్సి పాలు డైరీని విచ్చసేలేదు. కాస్త్రీ దాన్ని ఇవ్వ గానే, తన జోలీలోకి దూర్చి, తేపు ఆలా చిస్తారే, కాస్త్రీ అని అన్నాడు"

మఱి, ఇప్పుడు ఏంచేయాలి? అన్నా "ఏముంది? ప్రిన్సిపాలు డైరీని తిరుగ చేతి లానికి తీసుకోవమున, మనందాన్ని జోలీలో నుండి లాగేయస్తాం.

"అది ఎట్లాగు సాధ్యమవుతుంది?"

"నే నా విషయం ఆలోచించేదానను. మార్గం ఒక్కటేఉంది. నీవుదానికి సమ్యుతించి, నేకెప్పిస్తేకారం చేస్తానన్నావంటే, చెప్తాను"

"ఏంచెయ్యమంటే అదిచేస్తాను. కాని నీ మార్గం నన్ను గడ్డించేదిగానుండాది."

"రక్షించడానికేగా, ఇంక పాటూపడదం! మఱి, విను. నీవు కారదకొక్కటాబ్రాయాలి. దాన్ని అవిడకు రహస్యంగా చేర్చించేభారం వాది. నీ బాలును కళ్లనద్దుకొని నీవుచేయమన్న పని చేస్తుంది"

"ఎందుకుచేస్తుంది?"

"నేనేం కాలేజీలో కండ్లకు గంకకట్టుకో నుండలేదు. నీవు కనబడ్డప్పుడల్లా కారద నీవెస ఎట్టి వలపుయాపులు చూచేది, ఎట్టి పిల్లనత్తులు నవ్వేది గమనించేకానను. గుట్టుగా నీడైరీని నీకు చేరుస్తుంది. అయితే, ఒక్కప్రతిఫలం అవిడ అడగొచ్చు, కోపలదాకు-ఒకముద్దు!"

"రద్దీవ-మటవ"

"ముక్కు, అడ్డంరాకుండా సర్దుకుంటుం దిలే!" అంటూ కొంతెరసంగా కను రెప్పు లార్పాడు

వాకు కాంతడిమిడ అమితకోపవచ్చింది. "నేనోమాల అదిచవస్తుంటే, నీకు చాస్త్రీ లటాగి, ట్టుపిడ్! వెళ్లిపో ఇక్కడనుండి-ముద్దు లట!

"నీవేదో స్నేహితుడవు, నుడిగుండంలో పడ్డానే, అని సహాయంచేయడానికి వచ్చినందుకు మంచి బహుమతి ఇస్తున్నావు! నాకెందు కొచ్చింది ఈ గాడక! నేవెళ్లిపోతాన్నా" అంటూలేచాడు.

వాకు భయపడుకొంది. వాడూపోతే, ఇంకెవరు వాకుతోడు? వాళ్లీసామర్థ్యాలు వినియోగించి వాణ్ణి ఆపేటప్పటికి తలపాదము తోకొచ్చింది. ఉభయల కర్తవ్యం దీర్ఘంగా ఆలోచించాం

"నేను గర్వంకరంలేదురా, మోహన్" అని అన్నాడు.

"అవును. అట్లాగేఉంది"

"ఆలస్యంఎందుకూ? కాగితం, కలంతీమకో?"

"వాకిల పనిచేయడంలేదురా. కారదకు, వ్రాయాల్సిన బాలు నీకే దీక్షితులేయాలి" అంటూ కాగితం కలంతీమకున్నా

"సరే, వ్రాసుకో!...డియర్ మిస్ కారదా, తేపు కాలేజీకి రాగానే, నన్ను బ్యాంక్ వరాందాలో కలుసుకో. అక్కడ ఎవ్వరూ వుండకు. నీవెక్కడ వాచుకుంటావో, అది

అదూరైన విషయము. రహస్యమైందినాదా. నీవుకాగితీయవాకుంటే, మితిలేని ఆకాంక్షం కల్పించిందాని అవుతావు. చూచినరీతము బాలునిచు..... మిక్కిలు, మా నా కా" దీక్షితు చేసినట్లే వ్రాసా.

"డైరీమాట ఏంచెప్పలేదే?" అనిఅన్నా.

"చెప్పకూడదు. నీవు ఆవిడతో ముఖా ముఖా చెప్పాల్సిందే"

బాలును చేతలట్టుకొని తలనొప్పిగాడు వెంటనే వెళ్లిపోయాడు. నేను నా విభక్తుకు తలపోసుకుంటూ కూర్చోనుండినా. ఒకఘంట అయినా కాకముందే, వాడు గలగలా నా కొట్లోకి పునేకొందాడు. "వాడికంగారుమాచి, కొంపములేగినట్టుండే అని అనుకొని, ఏమయిం దిరా అని అడిగా.

"ఏంచెప్పమరా! మన ప్రియత్నం విఫల మైంది. కారద తమ్ముడిచేతికి బాదిచ్చి, తేకు మిథాయికూడా వాడికికొనిచ్చి, అతిరహస్య ముగా కారదకుయిస్తాను మరెవ్వరికీ తెలియ నివ్వనని వాడిచేత ఒట్టుకూడావెట్టియమన్నా. ఆగాడ్డ, అక్కట బాదాచ్చిందని కేకలేస్తూ, నేనుగా వాళ్లన్నా చేతిలోనే, దాన్ని పెట్టాడు. మనకు కాలం బాగాలేనట్లుంది"

వాకు కండ్లనీళ్లవర్షంకొంటయింది. కంగారు పాచ్చింది.

"డైరీయే అటుకుంటే, డైరీ ఆమ్మమొగడ యింతే ఈబాలు! దానినెవరుచదివినా, పేర్చి మ లేఖ అని భ్రమింపకతప్పదు. పోయి పోయి ప్రిన్సిపల్ చేతులోనే పడాలనా? ఇంక వాకు నెల్లకా నున్న! వైవెచ్చు డీబాకుకూడా ఖాయమే!" అని విలపించా.

"కష్టంవచ్చినప్పుడే గుండె నిల్చురంచేసుకో వాలి. పరిస్థితులల్లావచ్చాయి మనమేం చేయ గలం? ఇక నే చేయగలిగించేమిలేదని తోస్తుంది. వెళ్లివస్తా"

"వెళ్లిరా వాయనా! నీసలహా ననుసరించి నందుకు, బోనులో ఇరికించేకావు! ములుకుల బోను! నిన్ననికూడా లాభంలేదు. వాతెలిసి బూడిదలో కలసింది. దయచేయ"

నిశ్శబ్దంగా లేచిపోయాడు. రాత్రింతా కంటికి తునుకుకూడాలేదు. ఒకటి మాత్రం నిమ్మర్రగా తోచింది. ఉదయాన్నే ప్రిన్సి పాలు నన్ను తనబంగళాకు పిలిపిస్తాడని.

అనుకున్నట్లే తెల్లవారంగానే పిలు పా చ్చింది. దిక్కమొహంతునుకొని ఆయనెడకు హాజరయ్యా.

"వచ్చావా, మోహన్?"

"తమకు నన్ను పిలిపించారు"

"కారణముండే పిలిపించాను. కారదకు లేఖ వ్రాసావా?"

అవుననకుండా, లేదనకుండా, మానంగా ఉండిపోయా.

"నీవు విడియపడదం సహజమే, మోహన్. ఆకోజుల్లో, నేను కాలేజీలో చదువుచుండిన దివాల్లో, నేను నీలాగా పేర్చులేఖలువ్రాసిన వాణ్ణి. ఇంకో రహస్యంగాదాను. ఎక్కడా బయటికిపోనీవాకు. వాతో చదువుచుండిన కాలేజీ X ర ర్స్, నా ప్రియత్నం ఏమీ లేకుండానే, వాకు ప్రేమలేఖలువ్రాస్తూ ఉండే వాళ్లంటే, నమ్మకం లకలేకుంపు దొడ్డుకుండేవి వోయి".

మొలలోకు దుఃఖంతో మోకాలిలోకు సంతో మమన్నట్లు, ఈ ఫిరంగిముక్కున ఇంక చుందిపిల్లలు వై వైవ మోహించారా, అని నాలానేను నవ్వుకున్నా.

"ఆకోజులు తలచుకుంటే, మోహన్, అంతా నాకు ఒక కలలాగా కనబడుతుందిప్పుడు. ఆముచ్చట్లు స్ఫురణకువచ్చినప్పుడల్లా, గగు ర్పాటుకూడా కలుగుతుందంటే అది

యోక్తిలేదు. ఈ విషయంలో నాకు చాలా అనుభవముందని నీవు ఒప్పుకోకతప్పదు. నీ బాలులో, నీవు ముందుకువేసిన భావాన్ని, నేను కనుపెట్టేవా."

ప్రిన్సిపాల్ భోరణిమాస్త్రీ, వాళ్లప్రణయ లేఖగా పరిగణించి నన్ను కారదకు కట్టివెట్టి ప్రయత్నిస్తున్నాడని స్పష్టమయింది. ఏ జబాబు చెప్పటకు తోచక హింసస్వరంతో ఇట్లా అన్నా.

"నేనేంభావాన్ని మలుగువచ్చేదే!"

పాట్లా! పాట్లా! ఛేన్! ఛేన్! వాఅట్లుడు రసికభిషామనేగాక, హాస్య భామణికూడా! చాలా సంతోషం! అవును నేచెప్పించేరప్ప! భావము మలుగువడిఉండలేదు, నువ్వక్కంగానే ఉంది."

ఈమాటలు వినేసరికి, ప్రిన్సిపాలు భావం, ఇంకాబాగా బోధపడింది. ఇంతలో వారవాకిలి గానుండి కొట్టు తలుపును కొద్దిగానెట్టి, రెండు కాఫీకప్పులతో కారద ప్రవేశించింది. ఆ వాకికామణిని చూడలేక, నేను నామొహాన్ని ఆపలివైపుకు తిప్పుకున్నా. నిర్దుతరనే నేనల్లా చేరానని ప్రిన్సిపాలును కొని చిరునవ్వు నవ్వి తన కాఫీని త్వరత్వరగా తాగి, లేచి నిల బడ్డాడు.

"నన్నెవరో పిలుస్తున్నారు, మోహన్. ఇప్పుడేవస్తాను. నేవచ్చిందాకా పోవాలేం" అంటూ వెళ్లిపోయాడు. ఆయనకుతెలుసు, ఎప్పుడు ముముల నిద్దరినీ ఒంటరిగా విడిచిపో వలసింది, ఎప్పుడు మాతోకూడానే ఉండి పోవలసిందీ!

కొంతసేపు గువేచుకు, తర్వాత కారదమొడ తెట్టింది సంతాపము. ఒక కొద్దిపాటు దగ్గుతో గొంతు సవంతుకుంటూ, చూచావా, మోహన్ నీ చిక్కు తొలగించాను" నన్ను పెండ్లాడ దానికి విరాళంకేదేమో, ఇంక ప్రిన్సిపాలు బారినండి తప్పుకున్నట్లే, గట్టుకుపడ్డాను అన్న ఆరావేళము నన్ను ఆవరించి, ఒక చిరునవ్వు నవ్వాను. కాని వెంటనే కారద ఇట్లున్నది:-

"మన వివాహానికి వా సమ్యుతి వాన్నా గారికి తెలియజేశాను. నినింకేమి రెంగపెట్టుకోవాకు, మోహన్"

పిడుగుపడ్డట్లుయింది. అయినా, కొంచెం దిటువు తెచ్చుకొని సడగాను

"నన్ను రక్షించానంటిలే?"

"రక్షించలేదా? ఆ డైరీని నేను లాగేసి వుండకపోతేనే వాగుండుండేమోచనిపించింది. ప్రిన్సిపాలు చూచేవుంటే నన్ను డీబాకుమాత్రం చేసేఉండు. కాని, ఈ ఫిరంగిని నాకు అంట కట్టిఉండడుగా! ఇంక ఒక్క నిమిషం ఆచట ఆకలేకపోయా! మోహన్, మాయజేపుడా అని నా విధిని నేను దూరుకుంటూ బంగళా బయటికి ఉరికా.

మరుసటి మాసమే ప్రిన్సిపాలు ఇంట్లో మేకాలు మోగాయి. వా కుక్కనిరసనలు ఎవ్వరూ పాటించలేదు. పెండ్లి పందిలి అతిథి గదాలలో క్రిక్కిరిసిపోయింది. ఆ జనసమూ హంలో, మనోభావపడుతుండింది నేను ఒక్కడే! కారణం, నేను పెండ్లికొడుకు కావడంబట్టి. మిగత బందరు, పలానా అనుభ విందినవారే. మానాన్న, ఆమ్మ వరదక్షిణపుష్ట లంగా ముట్టిందని ముగించాడు. పెండ్లికావండా ఉండిన ముక్కుపిల్లకు, బంగారు మొగుడు చిక్కినందుకు, పెండ్లికొడుకు ఆమె రల్లిదం దుగ్గిలు ముగించాడు. పవ్వకప్పకొలు పట్టిస్తూ అలిపులు ముగించాడు. వామాట అనుకునేవా రెవరు?

కొం, ప్రిన్సిపాల్ ఎంతవనిలేకావచ్చు!

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో  
O. P. No. 18 of 1951.

(1) తలచుంచి చికిత్స  
(2) " నాగభూషణం  
(3) " నుబ్బిక్కాబ్బం  
(4) " నెయ్యి

తలచుంచి కాగితంకేసర - రెస్టాండుంటు.  
1.వ పిటివనకు భర్తయున్న 2, 3, 4 పిటివనకు కుడిద్రీయున్న ఆయన తేలు తలచుంచి నుబ్బిక్కాబ్బంపైనుకు వాడుకుని తీర్మానముచేసి వారసు సర్టిఫికేటు యిప్పించమని కోరుచూ పిటివన్ దాఖలుచేసుకొన్నాడు. గమక యిందుగవయమై ఆ క్షే పణలు గలవారు 18-6-51 తేది పగలు 10 o'clock వా జైత్ర ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనకలెనని ఇందుమాలక మున ఎల్లరకు తెల్పడమైనది.

—ఆర్. దశరథరావురెడ్డి,  
పిటివనల్ల ఆడ్వోకేటు.

## జీవాంజన్

తలనొప్పి. రొమ్మనొప్పి. ఒళ్లు నొప్పులు. వాతనొప్పులు. కీళ్ళ నొప్పులు. జలుబు, గొంతులో రాపు, దగ్గులకుఅమోమమైనది. అన్ని అంగళ్ళలో దొరకును.

కురుల అందానికి పాడుగుకు

బ్రంక్ డిక్టేటర్ హెయిర్ ఆయల్ (చెబుటయల్)

బ్రెన్స్ & కో మదరాసు 1.

స్థాపితము 1920

## కుష్టు - బొల్లి

సుఖరోగాది చికిత్సానిపుణులు

కేటలాగు - ఉచితము

రెడ్డి & కో., (రిజిస్టర్డ్)

(గోపాలపురం—కూర్నూ గోదావరిజిల్లా.)  
(వయూ రెవెన్యూ.)

## నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు గుండాల వేరారెడ్డి

చిన్నదికొరు - వెల్లూరు.  
మీకు కావలసిన నగలు నిర్ణయంగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

## ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల

35, జొన్నలగడ్డవారిపేది నెల్లూరు.

దంత చికిత్సకు వండ్లు కట్టుకొనుటకు కె. మోహనరావును కలుసుకొనుడు



# ఆంధ్ర రాజకీయాలు

## [మొదటి పేజీ కొరవ]

ఈ విధంగా కాంగ్రెసు ఏకపక్షసంఖ్య అయిపోయింది. ఇప్పటికే కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలమును కలిగిస్తున్న ప్రకారం, రంగాగార్లు ప్రకటించారు. 170 మంది సభ్యులలో మూడు 50 మందిపైగా వెల్లిపోయారు. మరొకరినూ కేడీ, కేపీ పోతున్నాడు. కేపీ పంజాబ్ లో గార్లు రాజీనామా చేసిన సభ్యులను తమ నిర్ణయమును పునరాలోచించవలసిగా చేసిన ప్రకటనలుకాక, తమచేతికి ఆ సభ్యుల లిస్టు చేరగానే ముఖా ముఖంగా కలసికొనికూడా రాజీనామాలును ఉపసంహరించుకోవలసిగా కోరబోతున్నారట.

ఎందుకంటే ప్రకారంగాను యీ విధమైన నిర్ణయము తీసుకోవానికి ఎన్నోసార్లు సిద్ధంగావున్నా, రంగాగార్లు మాదా "సహృదయత కక్ష కాయస్థానం" అని ప్రకారం గారితో పోరాడడానికి నిర్ణయించుకోవలసి కలలోకూడా వాయాహించిన విషయం. గత మూడు వారాలు సంవత్సరాలుగా ప్రకారం అవలంబిస్తున్న విధానం కాంగ్రెసు అధిష్టాన వర్గమును అదగిన గునకు బహిరంగ ఛిత్రరమణచేయుటే. కేడు రంగాగార్లతో సహా కాంగ్రెసునుండి బయటికి వెళ్తుంటున్న నిర్ణయించుకోవడం, చివరిమెట్టు. కేపు ఆగెంట్లలో ప్రతి పక్షాల స్థానంలో కూర్చోవడం, మద్రాసు ఆగెంట్ల పార్టీపై హైకోర్టులో దావానేమిడం తర్వాత కార్యక్రమాలయినా ఆశ్చర్యపడవలసిన కేమీవుండదు.

మంత్రివర్గముల వాయుకులించిన తమిటంటే ప్రకారం రంగాగార్లు కాంగ్రెసులోనే వుండి పోరాటం సాగించవలసి, కనీసం ప్రకారంగా వుండకపోయినా, రంగాగార్ల యినా కొన్ని సంవత్సరాలైన ప్రత్యక్షి వాయుకుడుగా వుండవలసి అనుకుంటున్నాడు. కేటి నిర్ణయం, కేథను అడ్డంగా తిప్పింది.

అందుకే కార్యకర్తలు పెన్నికలు ఒక పక్షం కోణాలు వాయదా చేసారు. ఆంధ్ర కాంగ్రెసు చరిత్రలో యీవిధంగా జరగడంయితే మొదటి సారి. మద్రాసులో 29 న యీ ఎన్నికలు జరగబోతాయంటున్నారు.

కార్యకర్తలు పెన్నికల విషయంలో మంత్రి వర్గములలో విభేదములున్నాయనే వార్తలకేటి ప్రచారంలోవుంది. రంగా, ప్రకారంగా వర్గములున్నంతకాలం హి వ్యతిరేక ఆధారంగా నిర్ణయముకువచ్చిన వర్గంలో వారి నిర్ణయంతో విభేదాలు కలగడంలో వింతలేదు.

ఎన్నికలమధ్యకాలం అల్లారి సర్వకారాయణ రాజు కార్యదర్శి అనుకున్నారట. ఇప్పుడు లిప్తాయ్యగారికి యియ్యాలని కొందరు పట్టుబడుతున్నారు. ఈవిధంగానే కార్యకర్త సభ్యులుగా ఏజిల్లానుండి ఎవరుందాలనే విషయంలో రెండు, మూడు కేర్లు వివక్షపడ్డాయి. ప్రకారంపార్టీ విడిపోయినందుచేత మిగిలిపోయిన రంగా, ప్రకారంగా అనుచరులుకు కూడా స్థానములు యియ్యాలనుకుంటున్నారట. కేటికి పంపకాలు కుదరడంలేదు.

ఇకన్న యిలాగవుండగా మద్రాసురాష్ట్ర మంతలా ఒకవిధానమును రాబోయే ఎన్నికలలో ఆధ్వర్యము నిలబెట్టడంలో అవలంబించేందుకు వాదార్-సంజీవరెడ్డిగార్లు చర్చించబోతున్నారట.

## కాంగ్రెస్ నుండి మరొక నాయకుని నిష్క్రమణ

రాజాస్థాన్ మాజీ ప్రధాన మంత్రి మండిత మీరలాల్ కాత్రి కర్నూలులో కాంగ్రెస్ నుండి నిష్క్రమించి, ప్రత్యేక పార్టీని బెట్టి ఎన్నికలలో పోటీకేస్తాడట. కాంగ్రెస్ లోని మూడు రాజకీయాలలో - అగ్రికాయకుల అనుగ్రహానికి పాత్రుడుకాక పదవీమ్యుకుడైన ప్రకారం వాయుకుడియన! తీరంతా కాంగ్రెస్ ను వదిలిపెట్టకముందే ఏదైనా నిర్వాహకత్వమైన మార్గమాలాచిస్తాడా నెహ్రూ పండితుడు?

బలమయిన కాంగ్రెసు వ్యతిరేకపక్షంగా ఎన్నికలలో పోటీచేయుటే వుద్దేశంకనుక ప్రకారం వాయకులు రంగాగార్లు రెండోవైపు ఓటుండూ రాజుస్వామిరెడ్డియారతోనూ, ఆదిత్యతోనూ సంప్రదింపులు జరిపి, తమిళ వాడుకలోకూడా ప్రకారంపార్టీ పద్ధతుల్లో ఒక పార్టీ నిర్వాహకగూర్చి చర్చజరుపుతున్నారు.

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గముల అవకతవలు, లోపాలు వ్యతిరేక పక్షము బలపడుటకు తోడ్పడుతాయో అనేది భవిష్యత్తులో తేలవలసినది. కాని కాంగ్రెసు వ్యతిరేకపక్షమునకు బలమైన వాయకత్వముమాత్రం లభించింది.

— మా విజయవాడ విలేకరి

● పుల్లూడెంగూడి గ్రామంలో, శ్రీ వర్మిల రాజుస్వామిలవారి రథోత్సవం సందర్భములో, రథంకూలి యిద్దరు మరణించారట. స్వామిలవారిలో సర్వంపోయింది కాబోలు!

● వచ్చే సాధారణఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ ను సంఘటింపగా పోల్గొనేందుకు కార్యకర్తలూ స్వేచ్ఛరుమటకు అన్ని రాష్ట్రాల కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలో ఒకసంఘం ఏర్పరచబడుతుందట

## రైతు సంపాదగం

### దేశస్థితి

1951 మార్చి 25 తేదీనుండి, 1952 ఏప్రిల్ వరకు గురు, కేసి, సమస్త ప్రకమున చూచును ద్విస్వభావరాసుల యందుండుటవలన, కేసియ సంస్థలు, మార్పు, రాజకీయ ఆలజడి, యుద్ధభీతి భయంకరమైన ప్రమాదములుకలిగి, గురువు మోసరాజన, తృప్తియ క్రేకోణమున సంచరించు సమయమున, మకరమైన పరిపాలన, మధిక్షకాంతాలు కలుగవలవు.

### కారై

ఏప్రిల్ 27 తేదీ భరణికారైప్రకారం ఉదయాస్తమయములు  
ఏప్రిల్ 20 తేదీముదలు 30 తేదీవరకు  
ఉ|| Xoll 5-4 ని, అ Xoll 6-12 ని క.

### ఏప్రిల్ తిథులు

21 కేసి	పూర్ణిమ	తే	3.12 Xoll క
22 ఆది	కృష్ణపాడ్యమి	రా	1.41 Xoll క
23 సోమ	విదియ	"	11.12 Xoll క
24 మంగళ	తదియ	"	8.48 Xoll క
25 బుధ	చవితి	"	6.15 Xoll క
26 గురు	పంచమి	ప	3.39 Xoll క
27 శుక్ర	షష్ఠి	"	1.6 Xoll క

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరాత్రి

నెల్లూరు టౌన్ హాలులో

6-5-51

ఆదివారం

సా|| 7 గం||కు

ప్రత్యేక సంగీత దర్శకుడు

## శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు

గారి, వారి స్వంత ఆర్కెస్ట్రాతో

## సంగీతం

- \* బలేబలే పాటలు
- \* భేషిన ట్యూనులు
- \* మధ్యమధ్య డ్యాన్సులు
- \* అందుబాటు రేట్లు

ఘంటసాలవారి పాటలు విననివారు లేరు - వారిని స్వయముగా చూచి, వారి మధురకంఠాన్ని వినే అవకాశము భారవిడువకండి !!

పాతాళభైరవి - సంసారం - గుణసుందరికథ - నిర్దోషి  
మొదలైన చిత్రాలలోని పాటల గూడా పాడుదురు

## భూమి కవులు - ఏలం ప్రకటన

కోపూరు తాలూకా జన్నవాడ గ్రామంలో కేంద్రీయండు శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి, కామాక్షి తాయి కేవలసానమునకు నాట్కు అనుభవముగల ఈ క్రింద వివరించిన భూములును, ఆయా తేదీలలో - ఆయా గ్రామములయందు 1961 ఫసలి మొ|| 1965 వరకు కవులుకు యిచ్చుటకు ట్రిబ్యునల్ల బహిరంగముగ కవులు ఏలం జరుపబడును.

గ్రామం	భూమి	నిస్తీర్ణం	యేలం తేదీ	యెచ్చుట
మెరులల్లి - రెడ్డిమాన్యం	మాగాడి	1-35	30-4-51	జన్నవాడలో
"	కోట	0-50	"	"
"	నీడు	0-05	"	"
సంక్రాంతిభూమి కాళయ కాగొల్లు	మాగాడి	0-69	"	"
ఏలమిడ భూమి	కోట	1-00	1-5-51	మెరులల్లిలో
ములుమాడి	మాగాడి	1-85	2-5-51	ములుమాడిలో
మర్రోపాడు	"	0-86	4-5-51	మర్రోపాడులో
13-4-51, జన్నవాడ	— మేనకూరు బలరామారెడ్డి - మేనేజింగ్ క్లర్క్.			

## పాత్రికుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)

బిల్లు తీవర టి స్టేట్ కార్యదలను నివారించును.

డాక్టర్ పిళ్ళా పాపయ్యపాత్రికు అండ్ బ్రదర్సు.

11, కక్షిణమాడపేట - మైసూరు - మదరాసు.

మంథళోణము కాగింది:

1, సారంగపాడికోవిల - నూరుపేట. 15, పులియపేట - తెల్లవరం. P. O

— అన్ని మందులపావులలోను దొరుకును —